

TRACIA

1654

On. Biblioteca

Palatului Cultural

Ara

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului TimișAbonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 leiApare sub egida
„Astrei Bănățene“

Un interviu senzațional

Cancelarul Hitler a vorbit ziaristului american Wiegand

„Germania va câștiga acest războiu,
deoarece poporul german știe că
luptă pentru o cauză dreaptă“

Berlin, 16 (Rador.) — Führerul a acordat reprezentantului pentru Europa concernului american de presă Hearst, Wiegand, un interesant interviu cu următorul cuprins:

Respectarea doctrinei lui Monroe — mi-a spus d. Adolf Hitler — dacă ar fi observată de ambele părți, nu ar fi dus numai la o pace durabilă între lumea veche și lumea nouă, ci ar fi pus și bazele ideale pentru pacea lumii întregi.

Cu o asprime mușcătoare și revoltă, Hitler a infierat minciunile „că vrea să vină în vis sau în idei“, s'ar fi jucat cu planul de a se amesteca în vreun fel în afacere, în problemele emisferei apusene.

El a arătat că teama celor două Americi de el și de Germania este extrem de îngulitoare, dar „puerilă și grotescă“, și că ideea posibilității unei năvăliri prin aer sau cu ajutorul „legendarei colonie a cincea“, în Statele Unite, venind din Europa, ca neroade și fantastice.

D. Hitler mi-a dat asigurarea că nu are intenția de a ataca frumoasa capitală franceză, cu mașina germană de războiu, care operează în imediata apropiere a Parisului și a cărei uimitor dezvoltare a săvârșită organizație, putere de atac și conducere strategică și tactică, a surprins lumea cu condiția ca ea să rămână în pace și Bruxelles-ul, un oraș deschis.

**INTR'UN MIC CASTEL
BELGIAN...**

Despre Mussolini, el mi-a vorbit pe un ton cordial și a salutat intrarea Italiei în războiul „frăția de arme“. Este primul interviu pe care cancelarul Hitler l-a acordat în cursul acestui războiu. Interviul nostru a avut loc într'un mic castel al unui aristocrat belgian, D. von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine al Reichului m'a primit la cartierul general al unui general de divizie, într'un castel imediat înapoia aripii stângi a frontului german. Am avut o conversație interesantă, de câteva ceasuri, cu ministrul de externe. Am străbătut apoi câțiva kilometri, spre a întâlni pe Führer.

Vesel și cu fața strălucitoare, cu ochii lucitori ai unui om care știe că a obținut mari victorii și a realizat mult, dar cu o preocupare simplitate în atitudine, am fost salutat de cancelarul Hitler. Ne-am așezat în salonul de primire, de față fi-

ind și d. von Ribbentrop, ministru de externe, dr. Dietrich, ministrul Schmidt și alții. Führerul insistase să formuleze în scris răspunsurile sale, la întrebările mele. Ținând în mână documentul, el mi-a vorbit timp de aproape o oră despre el. A început prin atitudinea Americii față de Germania și a propriei sale atitudini față de America. El a ținut să-mi amintească, că Germania este unul din puținele state care s'au abținut totdeauna până acum, dela amestecul în chestiunile americane.

**AMERICA A AMERICANILOR,
EUROPA A EUROPENILOR**

Apoi a constatat: Germania nu a avut nici în trecut și nu are nici azi interese teritoriale sau politice în continentul american. Cine afirmă contrariul minte, în mod voit, din motive oarecare. Modul cum își orânduiește continentul american viața sa, nu ne interesează. Aceasta nu se aplică numai, țin s'o subliniez, pentru America de Nord, ci deasemeni și pentru America de Sud.

Vreau să mai observ, că nu cred, că o doctrină cum a proclamat-o Monroe, a putut sau ar putea fi considerată ca o pretenție unilaterală de neimixtiune în chestiunile americane — ceea ce de altfel face neincetat Anglia, care are imense interese teritoriale și politice în America — ci și deasemeni ca America să nu se amestece în chestiunile europene.

Faptul că George Washington însuși a dat poporului american un asemenea avertisment, confirmă logica și rațiunea acestei interpretări. De aceea spun: America a americanilor, Europa a europenilor.

La întrebarea mea, ce atitudine ia față de programul de reînarmare al Ame-

ricii, anunțat și susținut de președintele Roosevelt, cancelarul Hitler a răspuns: „Respect doctrina Monroe și în răspunsul la această întrebare. Programul de înarmare al Statelor Unite nu mă interesează. Eu însumi lucrez silite de ani de zile, la cel mai mare program de înarmare din lume și știu deci, să fac deosebire foarte bine, între vorbăria plină de fantezie și posibilitățile reale ale vieții.“

(Continuare în pag. 12)

Agentia Reuter desminte că

Francezii ar avea de gând să încheie o pace separată

Londra, 16 (Rador.) — Agenția Reuter transmite: În cercuri autorizate se declară că este complet neadevărat și lipsit de orice temei, svonul că francezii ar avea de gând să încheie o pace separată Sâmbătă seara.

Acest svon a fost publicat, după cât se pare, în America, sub forma unei informațiuni dată din Londra. În realitate, nici o informațiune de acest fel n'a fost transmisă din Londra.

Cercetările făcute arată că svonul a fost răspândit de posturile germane de radio.

Ultimatum-ul sovietic adresat Lituaniei

a primit răspuns, astfel că s'a lichidat
conflictul lituano-sovietic

Moscova, 16. (Rador.) — DNB transmite: Postul de radio Moscova a difuzat Sâmbătă la amiază un comunicat oficial, privitor la lichidarea conflictului lituano-sovietic. Această lichidare a fost obținută pe baza rezultatului negocierilor care au avut loc în ultima vreme la Moscova.

Comunicatul sovietic declară între altele, că Lituania a violat în mod fățiș pactul de asistență încheiat de ea în to-

amna trecută cu URSS. Lituania a violat acest pact încheind un acord militar secret cu Letonia și Estonia, fapt care contrazice pactul de asistență lituano-sovietic. Pe de altă parte, comunicatul spune că guvernul sovietic ceruse arestarea generalului Skucas, fost ministru de interne al Lituaniei și arestarea șefului poliției Povilitis, precum și formarea unui nou guvern lituanian.

Uniunea Sovietelor a cerut deasemeni dreptul de trecere pentru trupele sovietice într'o măsură suficientă, conform pactului de asistență. Lituania trebuie să dea deasemeni asigurări că va înceta provocările, care au prilejuit incidentele recente cu membrii garnizoanelor sovietice din Lituania. La sfârșitul comunicatului se anunță că guvernul sovietic a pus aceste condițiuni sub forma unui ultimatum.

Acest ultimatum a expirat în ziua de 15 Iunie la orele 10 dimineața. La ora 9 dimineața, d. Urbsys, ministrul afacerilor străine al Lituaniei, care se află actualmente la Moscova, a comunicat guvernului sovietic că Lituania a acceptat toate condițiile puse de el.

Verdun a căzut

Trupele germane au străpuns linia
Maginot pe un front foarte larg

Berlin, 16 (Rador.) — Cartierul general al Führerului anunță: După lupte grele, trupele noastre au străpuns linia Maginot la Sud de Saarbrücken, pe un front foarte larg.

Berlin, 16 (Rador.) — Înaltul comandament german anunță: După străpungerea liniilor fortificate care se află de cele două părți ale Meusei, orașul și cetățuia Verdun, care au fost teatrul

unei lupte sângeroase în timpul marelui război, au fost cucerite de trupele germane.

Berlin, 16 (Rador.) Înaltul comandament german comunică: În cursul unui atac contra fortăreței dela Verdun, trupele noastre au cucerit azi dimineața fortul Vaux, bine cunoscut din războiul mondial și au cucerit deasemeni fortul Marre, situat pe frontul de Nord-Vest.

Conform istoriei, noi suntem urmașii unui amestec de dacii băștinași cu coloniștii trimiși aici de Roma (mai mult din afara Italiei), amestec căruia i-a dat chiar însă abia picătura de sânge slav altoită pe trunchiul daco-roman. Aceasta o spune istoria. Și cam așa rămâne. Dar preistoria Daciei are argumente cari dacă nu răstoarnă cele afirmate de istorie, le dă totuși un alt înțeles. Anume: Dacii sunt latini ca și Spaniolii, Francezii, dar nu de când Roma a ocupat teritoriile amintitelor popoare ci cu mult înainte de a fi existat o cetate cu numele celei dela Tibru. Patria latinității nu e Roma sau Italia, ci, Italianii, ca și Dacii, Spaniolii, Francezii, sunt ramuri ale aceluiași Arimi, de origine pelasgă, a căror primă patrie europeană a fost Dacia, timp de mai multe secole sau milenii, după ce acești Arimi s'au desprins din trunchiul de popoare asiatic.

Așa dar cea mai veche țară latină din Europa este Dacia.

Odată spuse acestea să vedem sensul a două fraze care ne interesează în primul rând în subiectul pe care îl indică titlul acestui articol. Una este dintr'o scrisoare adresată lui Carol cel Mare, în care autorul, pe nume Cathulph, spune printre altele că „Lex romana a fost cea dintâi lege a lumii întregi”. A doua este luată din Suplimentele Capitularelor și se susține în ea că „Leges romană a fost mama tuturor legilor omenești”.

Aceasta poate fi interesant și de merit pentru Roma. Natural însă că rămâne de văzut dacă Latinii din Italia sunt cei dintâi cari au câștigat dreptul la acești lauri. Deocamdată esențial rămâne — deocamdată, căci câtă vreme vor mai avea importanță asemenea amănunte nu se poate ști — că ei aparțin Latinilor, indiferent dacă aceștia sunt omenoși bunici sau nepoți uifuci.

Pe marginea afirmațiunii că legea romană a fost cea dintâi lege a lumii întregi, mai putem nota în treacăt că într'o zi ne vom lua osteneala de a arăta sensul a ceea ce se chiamă „romanitate”. Se va vedea atunci că de foarte multe ori romanitatea nu presupune deloc sânge din Italia sau Roma, sau măcar de aiurea, dar latin, ci și înainte de fundarea Romei și în timpul imperiului Roman ca și după prăbușirea sau reînvierea lui bizantină, sensul romanității a fost și a rămas de cele mai multe ori cu totul altceva.

Cele mai vechi documente de drept din Roma, sunt „legea feșalilor” și „Leges eorum XII Tabularum”.

Sunt ele latine? Sunt. Sunt ele originare din Roma sau Italia? Nu! Nu sunt! Înșiși Roma, prin cei mai recunoscuți purtători de cuvânt ai ei, spune aceasta. Se arăta, în schimb, că au fost împrumutate din legile athenienilor. Nimeni nu va bănuși pe Tit Liviu că s'ar putea situa în detractor al Romei. Ei bine, iată ce scrie acest mare și apreciat scriitor din Roma (I. III, 31): „misii legati... jusque in clausas leges Solonis describere, et aliarum Graeciae civitatum inscripta, mores, juraque noscere.” Apoi (III, 33): „Decemviri creati... Illis proximi habiti legati tres, qui Athenas venissent... simul peritos legum peregrinarum ad condenda nova jura usui fore credebant.”

De un prestigiu cel puțin egal aceluia a lui Tit Liviu se bucura în Roma, ca de altfel și azi, în fața tuturor, Tacit. O obiectivitate care i-a fost îndeaștă recunoscută, și pe drept cuvânt, îl obligă să recunoască că Decemviri însărcinați să prezinte un proiect de legi pentru romani, au cules din toate părțile, unde au putut să afle ceva bun.

„Creatique decemviri et, accitis quae assensu egregia, compositae Duodecim Tabularum” scrie dânsul.

Iar Krueger în „Histoire des sources du droit romain (Paris 1894, pag. 17) afirmă: „Il faut se garder d'attribuer une origine grecque à la plus grande partie des dispositions des Douze Tables... les fragments que nous possédons ne laissent pas de doute à cet égard.”

Aceasta este adevărul, cu aproximație. Pentru mai multă exactitate va trebui să adăugăm că cea dintâi compilație de legi a Greciei antice a fost aceea a lui Licurg, în sec. IX a Cr., pentru orașul Sparta, capitala Peloponezului. Izvoarele lui Licurg? Pythia, preoteasa lui Apollo dela oracolul din Delphi. Partea interesantă a acestui fapt, pe care trebuie să-i reținem, este că oracolul dela Delphi, după afirmațiuni demne de cea mai mare încredere, pentru că aparțin lui Platon, Aristotel și Ephor, a fost întemeiat,

LEGES BELLAGINES

Dacia, magistrul umanității în știința juridică; și doi învățăcei harnici: Athena și Roma

de LIVIU JURCHESCU

administrat și condus de oameni dintre Carpați și Dunăre. Tot între Carpați și Dunăre își aveau patria, legile și instituțiile sugerate de Pythia lui Licurg, membru al familiei regale din Sparta. Incontestabil că mai târziu, Roma s'a inspirat și din opera lui Solon. Dar prin această Roma nu rămâne mai puțin tributară locuitorilor dintre Carpați și Dunăre. Dimpotrivă. Motivele îl constituie faptul că Solon n'a lucrat singur în anul 594 a. Cr. când a fost ales arhonte și însărcinat să dea legi athenienilor, ci în cea mai mare parte în colaborare cu un om dela Mureș care pentru genialitatea sa a și fost pus între cei șapte înțelepți ai umanității. Numele acestuia este Anacharsis. Pentru a stabili cu mai multă exactitate cine a fost acest înțelept dela Mureș, vom fixa aici că la 694 a. Cr. a domnit peste strămoșii noștri Agathyrși dela Mureș, regele Spargapithes, contemporan cu regele Numa Pompiliu al Romei. Fiul lui Spargapithes a fost Lycos. Fiul lui Lycos a fost Niuru. Fii lui Niuru au fost Saulios, regele Schyților și, după Diogen Laertiu (I. C. 8), Anacharsis, (Fiul lui Saulios este regele Idanthyrus, același care, când vine aici Darius și se miră că nimeni nu se sperie de el, Idanthyrus îi răspunde cuvintele rămase memorabile (că dacă va îndrăzni să calce mormintele părinților localnicilor, va vedea dacă localnicii se bat sau nu).

A pătruns de mult în conștiința publică afirmațiunea des repetată că cei mai mari maeștri ai științei juridice au fost romanii. Văzurăm însă că Roma a învățat această știință dela Grecii, cari la rândul lor și-au înșușit-o dela locuitorii din preajma Carpaților și a Dunării.

Meritul străbunilor noștri este deci că, departe de a fi fost în situația să se mulțumească cu un derivat al doilea — ca Roma — extras dintr'un prim derivat — cel grecesc — au fost creatori de esențe. Implicit,

un mare păcat al nostru a fost și este acela că am subestimat întotdeauna pe înaintașii noștri, în vreme ce alții, din străbuni ai lor mult mai mici, și-au făurit blazoane de o strălucire care, pentru că a fost cultivată, a întunecat însuși soarele originii noastre. Iată forma în care cultul străbunilor răsplătește pe urmași, sau cum se răsbună lipsa lui.

Nu se va mulțumi însă toată lumea cu izvoarele de până aici ale Dreptului grecesc și roman, amintite.

Își vor zice unii, și pe bună dreptate: foarte bine, Pythia i-a fost maestru lui Licurg iar Anacharsis, lui Solon; dar cine a fost învățătorul Pythiei și al lui Anacharsis? Ei bine, Pythia și Anacharsis, își datorează știința, poporului dela Carpați și Dunăre, din mijlocul căruia au plecat, și la care, acasă, atotstăpânitoare erau „Leges Bellagines”.

Cuvântul „bellagines” n'are nimic misterios sau magic, dacă ținem socoteală de evoluția lui cu neputință de tăgăduit și care este următoarea: bellac, blac, velac, vliac, valac.

Iornande, istoricul got din sec. VI, din Mesia de Jos, scrie despre origina acestor legi, următoarele (Get. orig. c. 11):

„Quil (Dicoenus) ... omnem pene philosophiam eos instruxit; erat enim huius rei magister peritus. Nam ethicam eos erudit, ut barbaricos mores ab eis comperceret: physicam tredens naturaliter propriis legibus vivere fecit, quas usque nunc conscripitas Bellagines nuncupant: logicam instruens, eosque rationis supra caeteras gentes fecit expertos... omnemque contemplare edocuit... Elegit et eis tunc nobilissimos prudentiores viros, quos theologiam instruens... fecitque sacerdotes nomen illis Pileatorum contradens.”

Adică (în traducere completă):

„Acest Deceneu, fiind un bărbat foarte învățat în științele filosofice, introduse la

Geți o disciplină morală, ca astfel să biânzească moravurile lor barbare; învăță să cunoască ordinea eternă a fizice făcându-i să trăiască potrivit legilor stabilite de natură, și după legile proprii, pe care le au scrise până în zilele noastre și le numesc „Leges Bellagines”. I-a învățat logica și astfel i-a făcut să se ridice dintr'o privință juridică, lucrurilor, îndemnându-i tot odată să trăiească în fapte bune; el i-a făcut să cunoască secretele astronomiei, le-a dat cele 12 semne ale zodiacului, și în general, cum trec plantele prin semnele acestor crește și scade luna, cum se nasc cele 344 stele și prin ce semne trec ele din răsărit și când apun; apoi el alese din cei mai nobili, pe cei mai deștepți, în teologia, riturile și ceremonialul prin să venereze anumite divinități și să săvârșească serviciul religios în templele acestia le formă apoi preoți, cărora le-a dat numele de pileați.”

După unii Deceneu a fost preotul ratului Burebista. După Pliniu (lib. VII, 4), el este unul și același cu „Dokius Caeli”, nume pe care antichitatea l-a dat lui Saturn. În tot cazul, atât „Deceneu” cât și „Dokius” explică origina numelui Dacia, țară ce nu ne-a fost leagăn numai noi și tuturor zeilor adorați în antichitate: Babilon și Egipt, de Athena și Roma. Să ne însemnăm bine un fapt; adevărul este că constituie tot ceea ce uită nepăsarea noastră. Și în ciuda acestei nepăsări pe care de-a lungul de ani o tot plătim cu vârf și îndreptare până la sânge, cu tot felul de umilințe, au fost Țara Amazoanelor, Câmpiile Egiptului, Grădina Hesperidelor, Parisurile, Londra, New-York-urile lumii vechi. Și după cum vom avea prilejul să vedem, tot aici, apară Galiilelor, Nazareturilor, Ierusalimului și Golgotelor ei.

Așa dar nu numai istoria, recunoștința Romei și Greciei, și preistoria, stau în jnăl originalității Daciei în materie de drept, dar însăși legende, mitologia.

Este greu de contestat că în decursul vremilor, felul de a înțelege dreptul, a se putea să fie altul, după ce dânsul a plecat patria de origină, spre alte meleaguri, bine zis spre toate meleagurile, căci nu numai Grecia și Roma s'au inspirat din această toată lumea. Dela o vreme el a fost de dat dela rangul de Religie a Dreptății, fusese aici, la treapta mult inferioară știință și profesionism. Origina divină a dreptului dacic o atestă „leges bellagines” a căror paternitate Iornande o atribuie „Dokius filius Caeli”. Numai așa este explicabilă afirmațiunea lui Homer, dublată de aceea a lui Strabo, că oamenii de aici, fost cei mai drepti de pe fața pământului. Dar Platon nu afirmă oare în al său „Timaeus” că aici au existat cele mai vechi legi de origină divină, scrise pe o columnă de aramă de către Hermes, din ordinul lui Saturn? ... (Mititel trebuie să mai fie un pic mai înalt decât cel din vremea lui Platon de vreme ce peste tot caieaștă el profesorii noștri universitari de Istorie și Dreptului Românesc și Roman, trec cu ușurință de superioară indiferență...)

Să răspundem acum la întrebarea: ce este Dreptul din Grecia și cel din Roma, și unde este origina în cel dela Carpați și Dunăre, și cum sunt cuprinse totuși primele două Drepturi sub numirea generică de Drept Roman?

Din motivul că noi românii poate că nu mai realizăm absolut nimic „eminec” în materie de cultură cam de vreo optzeci de veacuri. N'ar fi fost nevoie să creăm noi, ci doar să conservăm amintirea a ceea ce creat mai înainte. Noi nu suntem în această făcuți din tragedia dela Sarmisgetia, Firul, de acolo trebuie reluat, dacă nu vrem să rătăcim, dacă vrem ca fiecare metru pe care-l parcurgem, să-l considerăm și să fie un teren în adevăr câștigat.

(Continuare în pag. 4)

PĂȚANIA LUI LONGIN-LĂUTARUL

Strada din Caransebeș, ce poartă dela România întregită incoace numele eroului Paul Chinezu, se numia înainte de aceea, încă de pe vremea graniței militare, strada Radetzky, pe urma numelui acestui viteaz mareșal campestru austriac.

Aici se ține de mulți ani o parte a târgului de săptămână fiind înșurate pe marginea trotuarelor trăsuriile „belinșenilor” noștri, cari în fiecare zi de Joi își vând zarzavaturile și mirodiile lor.

Ca în trecut, așa se menține și astăzi în cuprinsul acestei străzi o ospătărie, înregistrată la timpul sau sub numirea „La Radetzky”.

Pe frontispiciul ospătăriei, conform uzului din bătrâni, sta pironită o tablă, pe care în formă de medalion era zugrăvit chipul bătrânului Radetzky, în uniformă sa albă de mareșal.

Ospătăria menționată fusese cu 30 de ani în urmă locul de înălțare al intelectualilor noștri: profesori, ofițeri, funcționari și pensionari, unde la câte un pahar de vin sau de bere discutau evenimentele zilei, povesteau glume, cu alte cuvinte petreceau după munca zilei clipe de destindere.

Și pentruca nici voia bună să nu lipsească grija tarafului lui Longin-Lăutarul să distreze pe cei prezenți.

Venind vorba de Longin, trebuie să amintesc, că era o figură caraghioasă, din cale afară de înalt, fălcicos și pântecos, având picioare disproportionat de subțiri.

Când cu capul de jumătate înclinat spre vioră, o ținea sub bărbie, arăta viora în mâna lui Longin ca o încărie pentru copil.

După ce în fuga condeiului îi prezentai înfățișarea, fie-mi îngăduit să povestesc, ce a pățit odată acest Longin.

Intorcându-se dela vânătoare într'o zi de iarnă grea o societate veselă, după ce vânătorii deșertaseră, în liber, conținutul câtorva demigene, afumați cum erau, se hotărâră, ca înainte de despărțire să dea pe „La Radetzky”, ca să mai bea una, cum se zice, la botul calului.

Intrând zgomotoși în ospătărie, întâlniră acolo pe un cunoscut profesor, poznaș din fire.

Profesorul tocmai atunci ceruse lui Longin, să-i cânte cântarea sa preferată. Vânătorii iarăși insistau pentru o altă cântare, ce le convenea lor, așa că, se cam amestecaseră limbile.

Atunci profesorul, făcând pe supăratul, se repezi la o pușcă acățată într'un cuier, îndreptând buza făvii asupra bietului Longin cu amenințarea, că dacă nu-i satisface dorința, îl împușcă pe loc.

În aceeași clipă toți lăutarii, în frunte cu matahala de Longin, se prăbușiră cu înfeala fulgerului, ghemuindu-se sub masă, încât din întreg taraful nu se vedea, decât gâtul întins al contrabasului, spre marele haz al vânătorilor.

Descălcându-se ei la o vreme din încrepenea, în care ajunseră sub masă acoperiți cu un măsai coșcat, o tulară unul după altul pe ușa din dos a ospătăriei, tot cu frica în sân, nu cumva se va slobozi arma aceea de vânătoare asupra capului lor tucuriu.

A. M.

IN COLECȚIA ZIARULUI „Dacia” A APĂRUT:

DIN TRECVTVL SLOVEI BĂNĂȚENI

O inspirată și documentată lucrare datorită apreciatului scriitor bănățean

Ion B. Mureșland

„Guvernele română și jugoslav au rămas credincioase, mai mult ca oricând, idealului menținerii păcii și securității în Sud-Estul Europei”

Cuvântarea dlui Avacumovitch, noul ambasador al Jugoslaviei rostită cu prilejul prezentării scrisorilor de acreditare M. S. Regelui Carol II.

București, 16 (SIR.) — Cu ocazia prezentării scrisorilor de acreditare, Avacumovitch, ambasadorul Jugoslaviei, a rostit cuvântarea următoare:

„Sunt fericit și mândru de această nouă misiune ce mi-a fost încredințată de România amic și aliat. Îndeplinirea acestei sarcini, îmi va îngădui colaborarea la tradiționala politică de amicitie româno-jugoslavă, de care sunt pătrunse ambele popoare, atât de adânc și de sincer. În aceste vremuri turburi, pe care le trăiește lumea, guvernele română și jugoslav au rămas credincioase, mai mult ca oricând, idealului menținerii păcii și securității în Sud-Estul Europei. Strănsa colaborare româno-jugoslavă la această operă care a fost totdeauna inspirată de dorința fermă de a se salva pacea, își atinge astăzi deplină ei valoare. Această colaborare, în deplin acord cu scopurile înțelegerii Balcanice, are drept țintă salvagardarea independenței și libertății ambelor popoare și dezvoltarea și întărirea raporturilor de amicitie cu toți vecinii lor. Încrederea cordială de care au fost totdeauna pătrunse relațiile dintre cele două regate aliate, reprezintă chezașia cea mai prețioasă pentru realizarea acestei politici, care vrea să asigure dezvoltarea raporturilor pașnice dintre țările Sud-Estului Europei. Îndrăznesc a ruga pe Majestatea Voastră să binevoiască a ne acorda sprijinul și bunăvoința în activitatea ce voi exercita, spre a duce la bun sfârșit, cu sprijinul guvernului Majestății Vo-

stre, înalta misiune căreia îi voi consacra toate puterile mele”.

Majestatea Sa Regele a binevoit a

răspunde în cuvinte călduroase, alocuțiunii rostită de ambasadorul Jugoslaviei, d. Avacumovitch.

Demisia guvernului lituan

Generalul Rastikis însărcinat cu alcătuirea noului guvern

Kaunas, 16. (Rador) — DNB transmite:

D. MERKYS, PRIMUL MINISTRU AL LITUANIEI, A DEMISIONAT VINERI NOAPTEA, ÎMPREUNĂ CU TOȚI MEMBRII GUVERNULUI SĂU. — GENERALUL RASTIKIS, FOSTUL COMANDANT SUPREM AL ARMATEI LITUANIENE, A FOST ÎNSĂRCINAT SĂ FORMEZE NOUL GUVERN, PE O BAZĂ MAI LARGĂ. SCIMBAREA GUVERNULUI, PARE SĂ FIE ÎN LEGĂTURĂ CU O AGRAVARE A SITUAȚIEI.

Turcia și-a fixat atitudinea

Hotărârea ei va fi anunțată probabil, Luni, în fața Adunării Naționale, de primul ministru

Istanbul, 16. (Rador) — Reuter: Întrunirea de Vineri dimineața a partidului republican popular la Anșara, a fost urmată de o ședință a parlamentului turc, care a avut loc Vineri după amiază.

Toată această ședință a fost prinsă de discuțiunile asupra termenilor exacti ai atitudinii Turciei față de Italia.

Comentarii au subliniat că Turcia trebuie să procedeze în mod loial, însă cu prudență, luând în considerare toți factorii necesari.

Turcia trebuie să studieze nu numai intențiile Italiei, dar și atitudinea vecinilor săi imediați, — cum spre pildă ar fi Rusia.

Ankara, 16. (Rador) — Agenția telegrafică turcă transmite: Președintele consiliului de miniștri și ministrul afacerilor streine au făcut declarații amănunțite despre situația politică generală în reuniunea de Vineri a grupului parlamentar al partidului popularului.

D-nii Refik Saydam și Saracioglu au răspuns diferiților oratori. Deputații au făcut demonstrații călduroase în favoarea aliaților. Grupul a aprobat în unanimitate politica guvernului.

Grupul parlamentar independent, care a ținut deasemeni ședință, a aprobat tot cu unanimitate, declarațiile guvernului.

Istanbul, 16. (Rador) — DNB anunță, că declarația președintelui de consiliu turc, în fața Adunării Naționale, va fi făcută probabil Luni 17 Iunie.

Comunicatul francez de Vineri seara

Tours, 16 (Rador.) — Comunicatul militar francez de Vineri seara: De la mare până în Argonne, bătălia a continuat pe întregul front, dar în unele puncte cu o violență mai mică. Retragerea ordonată și în deosebi aceea a armatei de la Paris, anunțată în comunicatul de azi dimineață, s'a efectuat conform planurilor noastre. Trupele noastre au contraatacat în mai multe rânduri. Inamicul a dat azi dimineață un atac foarte violent, cu sprijin de care de luptă și de

Aviația sud-africană a atacat aerodromul Kismayo

Londra, 16. (Rador) — Din Mairobi (Kenia) se anunță că aviația sud-africană a atacat aerodromul Kismayo din Somalia de Sud, incendiind mai multe clădiri și distrugând tunuri ale apărării antiaeriene.

Deasemeni, au fost incendiate mai multe cazarmă, în care se aflau trupe italiene.

Cu tot focul puternic al artileriei antiaeriene, niciun avion sud-african nu a fost lovit.

Serviciul aerian anglo-francez va fi reluat

Londra, 16. (Rador) — Reuter anunță: Serviciul aerian între Marea Britania și Franța, va reincepe peste câteva zile, după o suspendare temporară. Serviciul va fi asigurat de Compania „Air France”, în Sudul Oceanului Atlantic, iar serviciile între Franța și Orientul Apropiat și Extremul Orient, funcționează ca de obicei.

AZI LA
SCALA

O COMEDIE SPUMOASĂ
PLINĂ DE SITUAȚII HILARE
ANTE ...

**DATI, dacă vrei să AVETI
SUBSCRIȚI:
Bonuri pentru
înzestrarea armatei**

Transferări și numiri de notari în ținutul Timiș

Timișoara, 16. — Excelența Sa d. Rezent Regal dr. Al. Marta, a semnat erio decizie prin care transferă, la cerere și în interes de serviciu pe următorii notari în funcție și numește ca notari în locurile rămase vacante pe următorii candidați de notari reușiți la concursul de notare diplomați la centrului de pregătire profesională administrativ:

D. Sever Ispravnic, dela pretura plasei Cileagd, județul Bihor, la pretura plasei Rârnova, județul Arad.

D. Nicolae Suvaina, dela notariatul comunei Regele Carol II., județul Buzău, la pretura plasei Sarmisegetuza, județul Hunedoara.

D. Mugurel Zaberca, dela notariatul comunei Stâlpeni, județul Muscel, la pretura plasei Teregova, județul Severin.

D. Vasile Bucurescu, dela notariatul Sintea-Mică, județul Arad, la notariatul comunei Dinaș, județul Timiș-Torontal.

D. Rusalin Giulvezan, dela notariatul comunei Gătaia la notariatul Comloșul-Mare, județul Timiș-Torontal.

D. Iosif Draghici, dela notariatul comunei Jamul-Mare, la notariatul comunei Igris, județul Timiș-Torontal.

D. Ion Brâncu, dela pretura plasei Pesac, la notariatul comunei Igris.

D. dr. Ilie Bozga, dela notariatul comunei Ciocova, județul Timiș-Torontal.

D. Amos Beligar, dela notariatul comunei Partoș, județul Timiș-Torontal, la notariatul comunei Sebiș, județul Arad.

D. Aurel Mezin, dela pretura plasei Jimbolia, la notariatul comunei Partoș, județul Timiș-Torontal.

D. Aurel Marcu, dela notariatul comunei Oâncul-Mare, la notariatul comunei Sarmisegetuza, județul Hunedoara.

D. Carol Sedmic, dela notariatul comunei Seimenii-Mici, județul Constanța, la notariatul comunei Zgribești, județul Severin.

D. Gheorghe Cristea Groșoreanu, dela pretura plasei Comloșul-Mare, la notariatul comunei Omor, județul Timiș-Torontal.

D. Iosif oPp, transferat în interes de serviciu, dela notariatul comunei Omor, la pretura plasei Comloșul-Mare.

Notari noi au fost numiți următorii: d. Desideriu Matiassich, la pretura plasei Petroșani, județul Hunedoara; d. Nicolae Cazan, la notariatul comunei Sintea-Mică, jud. Arad; d. Petru Babeș, la pretura plasei Pesac, județul Timiș-Torontal; d. Ioan Bartolomei, la notariatul comunei Ezariș, jud. Caraș; d. Petru Creniceanu, la notariatul comunei Râu de Mari, județul Hunedoara; d. Ioan Lala, la pretura plasei Sasca-Montană, jud. Caraș; d. Moise Buru, la notariatul comunei Zâncul-Mare; d. Nicolae Goian, la pretura plasei Avram Iancu, județul Hunedoara; d. Ioan Minda, la pretura plasei Jimbolia și d. Trăilă Stanciu, la notariatul comunei Turdaș, județul Hunedoara.

În total au fost transferați 15 notari în funcțiune și au fost numiți 10 notari noi.

IN EPOCA TANCULUI

Uruitul motoarelor umple văzduhul deasupra câmpiilor de luptă între Meusa, Escout și Oise. Viziunea lămurită a primilor precursori englezii Lidell, Hart și Fuller, francezii Camon și Armand-gaud, germanii Eimannsberger și Guderian, a devenit o realitate: tancul este stăpânul zilelor de azi: el a avut rolul principal în toate cele trei acte ale dramei, care s'a desfășurat în fața noastră în ultimele zile în Franța și Belgia.

În actul întâi, carele de luptă germane deschideau calea celorlalte arme peste fortificațiile de frontieră. Puterea lor uriașă a înlăturat, ca o jucărie, baricadele de piatră și de sârmă, cu care olandezii și belgienii crezuseră că vor putea opri înaintarea germană în țările lor. Ele se repezeau cu îndrăzneală peste podurile fluviilor și canalelor, astfel că gărzile surprinse nu mai puteau executa aruncările în aer plănuite. Când ajungeau prea târziu și podurile fuseseră distruse, ele preluau apărarea prin foc a infanteriei, care trecea apa pe plute de cauciuc și a pionerilor, care erau ocupați fie cu construcția unei treceri provizorii, fie cu repararea unui pod vechi. Tancurile nu erau legate de nici un drum. Ele făceau un mic ocol acolo unde șoseaua era distrusă de inamic. Ele treceau cu mijloace proprii peste râuri mai puțin adânci. Ele susțineau în luptă împotriva liniei de forturi. Ele înaintau cu îndrăzneală până aproape de ca-

zimate și aparate de blindajul lor — luau sub focul lor pe inamic. Ele sfărâmau sub tăvălugul lor piedicile din fața liniilor fortificate, cuiburile de mitralieră în linia înaintată și intermediară, artileria antitanc, care li se opunea.

Pe când în actul întâi tancurile au lucrat mai mult în legătură strânsă cu infanteria, actul al doilea — lupta de câmp, lupta pentru pozițiile fortificate de câmp — a arătat întrebuintarea lor în masă. Pe o lungime de câțiva kilometri, sute de care de asalt blindate porneau contra frontului belgo-francez,

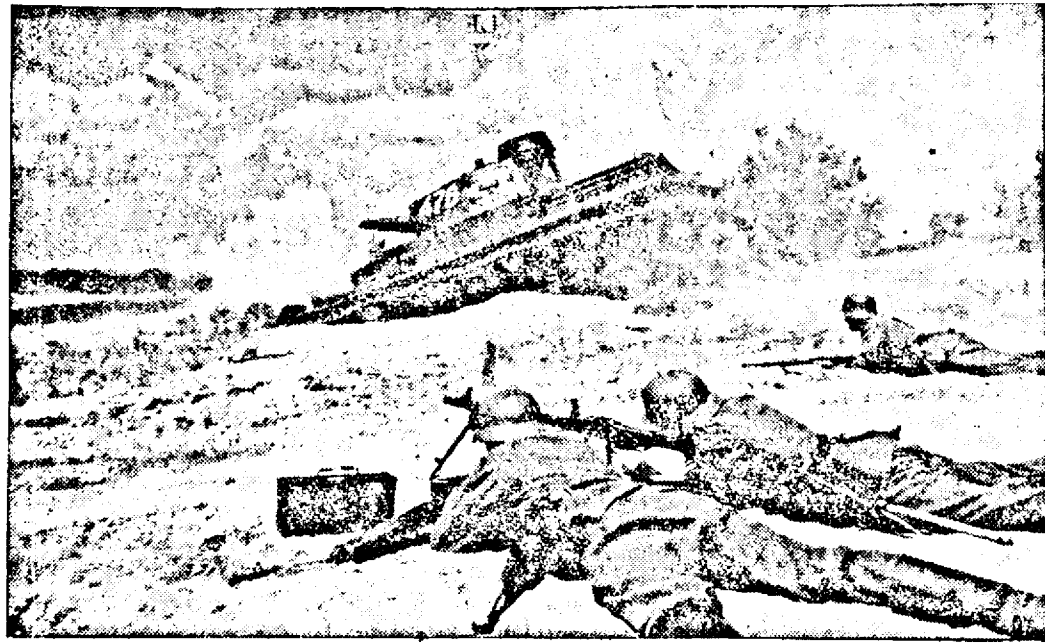
cu o viteză de 30, 40 și 50 de kilometri. În fața lor zburau bombardiere de picaj, ca un fel de tăvălug aerian, iar gurile de foc dinapoi semănau moarte și pieire. Cine mai putea rezista? Această furtună de foc mătură totul ce se afla în zona de luptă din față. Loviturile escadrelor blindate germane au spart frontul puterilor aliate în două grupe separate, o grupă de nord la mare și o grupă de sud la linia Maginot.

Prin spărtura făcută, corpurile blindate germane au pătruns apoi în interiorul Franței. Incepea actul al treilea.

Aci tancurile au avut prilejul să dească iuțea lor. Într-o înaintare nestăvilită, tancurile se îndreptau tra flancurilor, ba chiar în spatele pei de nord. În două zile ele și au cucerit Somme-ul și după trei zile, la Abbeville, la coasta Canalului, întinzând de fier în jurul unui milion de soldați britanici, francezi și belgieni. În timp, tancurile germane aveau destulă putere să respingă atacurile inamice depe Oise. Succesul operat dat roadele sale.

În sfârșit, putem afirma că convingerea făcută de evenimentele trecute, că „a sosit ceasul marele cuceririi”. Carele de asalt au dovedit că cei care predicau precursorii lor: forțele blindate vor fi capabile să atace fără nici o oprire până la fel de țintă ordonată de comandanți și în același timp să fie centre de rezistență, în acel moment orice contraofensivă putea fi redus la tăcere.”

Ceasul tancului înseamnă un punct răscruce în istoria războiului. Ceasul francez spune cu drept cuvânt: „În bătăliile moderne, care întrețiază milioane de cai putere motorizate și le răspândește cu o iuțeaală fantastică peste orice fel de teren, trebuie să simțim complet noțiunea de front a războiului 1914—1918 din războiul mondial. Aceste concepții au fost complet dăruite prin apariția motorului de pământ în aer”.

(Continuare din pag. 2)

Dacă noi nu rătăceam, atunci demult ar fi putut pătrunde în conștiința popoarelor contribuția Daciei la altura umanității. Dar Sarmisegetuza trebuia cântată în zeci de poeme, romane, piese de teatru, compoziții muzicale, pentru Operă, în marșuri militare, în cărțile de studii ale Școlilor Militare, cum deasemeni trebuiau cântate, pictate, sculptate, portrețele, șața, opera lui Decebal, Vezinas, Duras, Dromichet, Burebista. Desigur ne dăm seama, că spre a putea întreprinde o operă atât de gigantică, n'ar fi suficiente două-trei persoane, ci poate un întreg guvern cu tot aparatul de stat pus în slujba acestei idei. Un regim care și-ar însuși, sau ar sprijini ideea aceasta, ar putea realiza într'un program sistematic de zece ani, ceea ce singură inițiativa particulară nu va putea îndeplini decât poate în cinci sute de ani.

Iată cam ce ar fi fost și rămâne de făcut pentru ca, contribuția dacică la cultura umanității să pătrundă în conștiința universală și ca ceea ce este dacic să nu apară sub altă firmă, dând noului ei posesori un svăcnet de orgoliu care să-l facă să umble cu un cap mai sus decât adevărații proprietari.

Firește, noi deocamdată ne găsim într'o stare care ne obligă ca noi cei dintâi să luăm act de noi înșine.

Să revenim însă la întrebarea de care ne-am îndepărtat prea mult, încercând să și răspundem: dacă și Dreptul din Grecia și cel din Roma, își au originile la Carpați și Dumărea de Jos, de ce este totuși pus acest Drept sub numirea generică de „Drept Roman”?

„Dacia Preistorică” a lui N. Densușianu — opera științifică care pe noi ne interesează mai mult ca viitor izvor de inspirație pentru artiștii și literații noștri — ne dă răspunsul de care avem nevoie.

Am văzut că punctul de plecare al legiurii lui Licurg și Solon — din care s'a inspirat apoi și Roma — a fost „Leges Bellagines” din Dacia. Codificarea dacică, Hesiod o numește „lege arhaică”, Sofocle „legi arhaice”, Eschyl „lege divină”, Ovidiu „sacrată jura parentum” și „jura sacerrima”. Ștefan Bizantinul și Eustațiu din Thesalonica amintesc deasemeni de legile matrimoniale și fețiale ale Geților.

Nu trebuie să pierdem din vedere nici un moment că „Leges Bellagines”, folosite de Greci și Romani sunt aceleași care mai târ-

LEGES BELLAGINES

ziu s'au chemat „lex antiqua Valachorum”, „antiqua et approbata lex districtum volahicalium universorum”, „jus Valahie”, „jus valahicum”.

În apus, aceeași codificație este numită de Nonnius (pag. 531) „lex romana”, de Juvenal (SaSt. XIV. 100) „leges romanae” de Cicero (De republ. I. V. 1) „vetus mos”, iar de către Servius (Aen. III. 222), „romanus mos”.

Aceeași lege se mai numea în Gallia „vetustissima paganorum consuetudo”, consuetudo prisca”, „antiquam jus”, „leges antiquae” (Du Cange, Gloss. med. et. inf. lat. Lex antiqua), „lex romana” și „leges romanis”.

După părerea lui Bethmann, „lex romana uitnensis”, este din Istria, unde a fost dusă de aici, odată cu Istrienii plecați de aici, plecare mult anterioară expansiunii romane spre Dacia. Părerea aceasta o comunică Hegel în „Storia della Costituzione dei municipii italiani” (1861), la pag. 421: „nell'Istria avrebbe avuto origine, secondo Bethmann la lex romana”.

În „Praefatio ad Leges Ripuariorum, Alamanorum et Bajuvariorum” a Capitularilor lui Dagobert, pot fi citite următoarele:

„Rex Francorum, cum esset Catalanus, elegit viros sapientes, qui in regno suo legibus antiquis eruditi erant... (et) jussit conscribere legem Francorum etc... Et quidquid Theodoricus Rex propter vetustissimam paganorum Consuetudinem emendare non potuit... Chlotarius Rex peremit... (et) Dagobertus Rex (a. 630)... omnia vetera legum in melius transtulit”.

Adică, amintitele legi au fost compilate în mare parte din „legibus antiquis” și „vetustissima paganorum consuetudo”, derivate din Gallia, care le-a luat din „Leges Bellagines” dela Carpați și Dumărea de Jos.

Mal trebuie notat că s'a puțin au luat de temeriu din Etruria, despre a cărei populație este cu neputință a se dovedi că n'ar fi aela Carpați. Deasemeni trebuie reținute și afirmațiile lui Dionysiu din Halicarnas (II. 3—4). El arată că Romulus, după fundarea Romei, întrebând poporul după ce legi do-rește să fie guvernate, locuitorii i-au răspuns că nu se vor depărta de vechile așezăminte. Acestea erau dela Carpați.

„Aceste legi, scrie Densușianu, și obiceiuri particulare ale provinciilor, nu sunt

legile imperiului roman de cari se deosebeau în principii și formele de procedură, ci sunt legile celevechi naționale ale populațiilor autohtone ale acestor provincii, legi cari au subsistat și în timpul dominației romane, alături cu legile oficiale. În limba populară a provinciei ele se numeau adesea „lex romana”, nu pentru că aparțineau legislației romane ci fiindcă au fost legile cele vechi ale populațiilor arimice, ori arimane, răspândite încă din timpuri foarte obscure dela răsărit până la țărmi Oceanului de apus”.

Un fapt pe care va mai trebui să-l reținem este că deși S. Eliu și L. Aciliu, sunt cunoscuți ca pricepuți interpreți ai celor XII Table și tot astfel Cicero, cu toate acestea dânsii, abia la câteva sute de ani dela Legea celor XII Table, nu înțelegeau multe cuvinte din cele vechi latine. Este demn de remarcat însă că deși aceștia trei nu pricepeau deloc unele cuvinte latine, abia la câteva sute de ani după ce ele au fost vorbite și scrise, cu toate acestea, acele cuvinte, nu după câteva sute de ani, ci chiar după 27 de secole, adică și astăzi, mai sunt rostite, scrise și înțelese și de ultimul éeran din România.

Să nu mai punem accentul pe o latinitate a noastră socotită abia dela Traian încoaci. A ceea ce cel mult a diluat esența latinității noastre mai vechi, pentru că absolut nimic nu dovedește cu certitudine completă că Roma ar fi adus aici coloniști și din Italia, iar nu exclusiv din afara Italiei, adică oameni numai de cetățenie latină iar nu de sânge latin. Sigur este numai că Traian interzisese colonizările cu oameni din Italia (vezi „Historia Augusta”) spre a nu depopula complet după ce populația se rărise enorm în urma războaelor.

Latinitatea noastră, păstrată până azi nu e, cum se spune, un miracol, decât dacă nu avem în vedere existența locuitorilor dela Carpați și înainte de agresiunea dela 105.

Stagnarea noastră din ultimele două milenii să nu ne deprime. În alte două sau mai multe mii de ani înainte de Cristos, oamenii dela Carpați au dat umanitate, rămasă lor datornică pe ve-

ci. Cum și-au revenit alții din le tot atât de îndelungate sau chiar mult, ne vom reveni și noi. Dacă și cine poate spune că nu vrem? cine nu-și dă seama că, din voia mului, suntem cel dintâi dintre statele Europei răsăritene, după ce am stat robia său protectoratele lor, multisekulare.

Dorința de afirmare prin forță mălă și violenție e tot ce poate avea inteligent un popor sărac în spirit. Iată tiva cuceririlor militare prin omănaște din tortura unui complex de prioritate. Efectele mari au adesea meschine.

Dacia n'a fost niciodată torturată complexe amintite, fie că ele amomora cari din inadaptabilitate s'au minat de aici, fie altora, cari nicic n'au fost aici. Cuceririle militare dacice s'au născut întotdeauna din necesitate. Nu face nimic că această omănașplătită cel mai adesea cu neomănaș. Nu e spre a noastră dezonore.

Vigilența prea mare contra șire vecinului, am disprețuit-o și o vom prețui totdeauna. Chiar dacă ar fi plătim nu numai cu libertatea și viața. Nu putem trăi în degradare a bănuși mereu pe celalt om. Fiind oameni ni s'ar părea că ne degradăm noi înșine.

Credința românului este că este demn să trăești o clipă de vigilență ră a bănuși pe vecin, decât un milion veacuri peste cadavru vecinului, în lui om, cucerit, omorât.

Omenia e cea mai mare putere pentru că răstignirile ei răstoarnă cât de multe mii de împărății ale ră

Să fim defensivi și de acum încolo pregătiți potrivit vremurilor. Corectea noastră la dacism — la o latină mai adâncă — nu poate fi decât un re pas spre o temeinică înarmare mălă. A ceea fără de care tankul și avia de bombardament devin fier vechi și sufletit. La recăștigarea unei încredin noi, înzecită, ne-am gândit când arată că ținutul dela Carpați și Teatru cât și în Drept, a dat pe ștrii omenirii. La acelas lucru ne gândi când vom arăta că și în celelalte domenii, în toate, aceeași omenie Carpați, au pus temelie.

Liviu Jurches

In ultimii 10 ani, România a făcut progrese considerabile

Un articol elogios la adresa Suveranului în „Christian Science Monitor” din Washington

Washington, 16. (Rador) — D. EDMUND STEVENS PUBLICA ÎN „CHRISTIAN SCIENCE MONITOR”, UN ARTICOL ÎN CARE ADUCE ELOGII M. S. REGEI CAROL II, CU PRILEJUL ÎMPLEINIRII A 10 ANI DE LA RESTAURAȚIE. DINTRE TOȚI DOMNITORII ACTUALI, SCRIE D. E. STEVENS, SUVERANUL ROMÂNIEI ESTE SINGULUL REGE ADEVĂRAT. EL COMBINĂ ROLUL DE MONARH

EREDITAR, CU ACELA DE ȘEF REAL AL STATULUI, ÎN SENSUL AUTORITAR MODERN.

REGIMUL SAU ESTE ÎNSĂ UN REGIM ÎNĂLȚAT, SIMILAR CU CEL DIN PORTUGALIA ȘI CU CEL DIN LETONIA.

ÎN ULTIMII 10 ANI, ROMÂNIA A FĂCUT PROGRESSE CONSIDERABILE PE TĂRĂMUL ECONOMIC, PE CEL CULTURAL ȘI PE CEL POLITIC. EA A ÎNFĂPTUIT MAI MULT, PE TO-

ATE ACESTE TĂRĂMURI, DECAT ÎN ORICE ALTĂ EPOCĂ ANTERIOARĂ DEVENIND ȚARA CEA MAI BOGATĂ ȘI MAI PROSPERĂ DIN SUD-ESTUL EUROPEI. ACEST PROGRES SE DATOREȘTE ÎN CEA MAI MARE PARTE SUVERANULUI, CARE S'A DOVEDIT UN DOMNITOR CAPABIL ȘI ÎNTELEPT, PRINCIPALA LUI ÎNFĂPTUIRE A FOST REALIZAREA UNITĂȚII ȘI SOLIDARITĂȚII ÎNTERNE.

Mesagiul reginei Elisabeta adresat femeilor franceze

Londra, 16. (Rador) — Vorbind Vineri seara la postul de radio, către femeile franceze, regina Elisabeta a Angliei, a spus între altele:

„Ași vrea astăzi să spun femeilor din Franța, — din acea Franță eroică și glorioasă, care apără în acest moment

nu numai propriul pământ, ci și libertățile lumii întregi, așași vrea să le spun, cât de adânci sunt sentimentele de afecțiune și de admirație pe care surajul și suferințele lor le trezesc în inimile noastre.

Ne înclinăm în fața comandanților și

soldatilor armatei franceze, cari luptă cu o înfocare și cu o tenacitate ce n'au fost niciodată egalate în cursul istoriei. Dar negândim și la femeile franceze, cari urmează pe fiii, pe soții și pe frații lor.

Eu una, care am iubit totdeauna atât de mult Franța, sufăr astăzi cu voi, tot atât de mult ca și voi și mă gândesc neîncetat la acele frumoase zile de vară pe care, acum de aproape doi ani, le-am petrecut în Parisul ce se împodobise cu atâtea farmece pentru a primi pe regele și pe regina Angliei.

Simțeam inima femeilor franceze bătând lângă inima mea. Acelor femei vreau să le spun foarte simplu, în zilele acestea dureroase, că nenorocirile lor sunt și ale noastre.

Advocat: Dr. Coriolan Balta, curatorul interzisului Ștefan Gorove.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de Miercuri, 26 Iunie 1940, orele 10 a. m. se va ține în localul Primăriei comunei Gătaia în conformitate cu Legea XX, din anul 1877 licitație publică prin oferte în scris pentru arendarea moșiei în întindere de 165 jughere a proprietarului interzis Ștefan Gorove din hotarul comunei Gătaia în două grupuri, — moșia din Deal de 160 jughere pt. agricultură și imobilul dela Moară și lângă Castel în întindere de 5 jughere pentru grădinarit — pe termen de 5 ani agricol începând cu anul agricol 1940/41 și în ziua de 1 Octombrie 1940.

Condițiunile arendării se pot vedea în fiecare zi în orele oficioase de birou:

La primăriile comunelor: Gătaia, Sculia, Birda, Deta, Moriișfeld, Șemlacul - Mare, Ghertiniș, Șoșdea;

în biroul avocațial a d-lui dr. Coriolan Balta din Timișoara I, Bul. Regina Maria I, curatorul interzisului;

în biroul avocațial a d-lui dr. Victor Vetterany din Timișoara I, Str. Vlad Delamarina I.

Timișoara, la 5 Iunie 1940.

Dr. Coriolan Balta
avocat curatorul interzisului
Ștefan Gorove din Gătaia.

Drapelul francez a fost coborât de pe Turnul Eiffel și înlocuit cu pavilionul german

Gărzi de onoare germane la mormântul lui Napoleon și al soldatului necunoscut

Berlin, 16. (Rador) — DNB transmite:

„Berliner Zeitung am Mittag”, descriind intrarea trupelor germane în Paris, arată că Vineri dimineața la ora 6, drapelul tricolor a fost scoborât de pe Turnul Eiffel și înlocuit după câteva minute cu pavilionul german.

Soldatii germane asigură „garda de onoare” la mormântul soldatului necu-

noscuit și la Domul Invalizilor, unde se află mormântul lui Napoleon. La scurt timp după intrarea trupelor în Paris, generalii germani au organizat o ceremonie, spre a aduce omagii soldatilor francezi căzuți în timpul marelui războiu. Trupele germane se află și la Versailles, unde ele fac de gardă în fața castelului.

„Franța și Anglia vor trebui să plătească scump atitudinea lor”

Cuvântarea ținută la Bruxelles, ziariștilor străini, de dr. Dietrich, șeful presei germane

Berlin, 16. (Rador) — DNB: Vorbind la Bruxelles, în fața ziariștilor străini, d. dr. Dietrich, șeful biroului de presă al guvernului german, a subliniat schimbarea radicală care s'a produs în opinia publică mondială, în urma imperioasei elocvențe a evenimentelor militare.

Principiile cărora se datorește marea ascensiune a Germaniei și Italiei, — a spus d. Dietrich, — sunt nouile forțe, care formează viața europeană. Toate popoarele europene, care vor nesocoti aceste forțe, vor suferi inevitabil consecințele acestei false înțelegeri a realității.

Franța și Anglia, — vor trebui să plătească scump atitudinea lor.

Orice ar face, ele nu vor putea scăpa de înfrângerea finală. Dacă mai rămâne

vreun rest de bun simț la poporul francez și la cel englez, aceste popoare vor trebui, în urma tragicei experiențe actuale, să înlăture pe oamenii cari sunt vinovați de experiențele actuale, să înlăture pe oamenii cari sunt vinovați de nenorocirile acestei țări.

Cinema CORSO

Cea mai extraordinară comedie dramatică!

WALLACE BERRY

intr'o creație de un gen cu totul nou

BĂTRÂNUL ȘTRENȚAR

Premiera jurnalului rusesc U. R. S. S.

Duminică ora 11 matineu

Grand-Hotel

„LAFAYETTE”

CALEA VICTORIEI Nr. 11

Telegrame externe

Moscova, 16 (Rador) — Tass transmite: Agenția americană „United Press”, referindu-se la „cercuri scandinave”, răspunde svonuri în sensul că RSS a făgăduit să dea ajutor Suediei, dacă ar fi atacată. Agenția Tass este autorizată să declare că aceste svonuri sunt neintemeiate. În cercurile sovietice răspunzătoare se remarcă faptul că general, Rusia nu se ocupă de împărțirea de „făgădueli de ajutor”.

Washington, 16 (Rador) — Senatul american a hotărât în unanimitate, să amâne scadența semestrială de mâine a datoriei de război finlandeză către Statele Unite. Valoarea acestei scadențe este de 150.000 dolari.

Budapesta, 16 (Rador) — DNB comunică: Camera Deputaților a adoptat, în ședința de Vineri, proiectul de lege prezentat de ministrul de justiție, cu privire la sporirea măsurilor de protecție a Statului.

Moscova, 16 (Rador) — Tass transmite: La 14 Iunie, d. Molotov a primit d. Laborne, ambasadorul Franței. Conversația a durat mai mult de o oră. Același zi, d. Molotov a primit pe sir Stafford Cripps, ambasadorul Angliei.

Athina, 16 (Rador) — DNB transmite: D. Metaxas, președintele consiliului de miniștri a anunțat că guvernul grec — față de noua situație — se vede obligat să introducă alimente cartele (pâine, zahăr, cafea, paste făinoase, carne și legume conservate). Se crede că vor introduce și alte restricțiuni în consumul intern.

Londra, 16 (Rador) — Amiralul francez Abrial a fost numit comandor al flotilei „Băi” cu titlul militar: pentru serviciile aduse cu ocazia retragerii forțelor aliate dela Dunkerque. Același înaltă distincție a fost acordată generalului Blanchard, care a comandat armata dela Nord. Alte distincțiuni au fost acordate generalilor francezi Laurencie Bethouart.

Articuli lucruri frumoase și estive tablouri, covoare și mobile!

FIKHNOFF
COMMISSIO

TIMIȘOARA
I-STR. DUCĂ 6-ETAJ

CULTUL BISERICII

DUMINECĂ

„... și se vor ridica dintre voi oameni, care vor învăța lucruri stricacioase...”

Fapt. ap. 20, 30.

În această Duminecă după înviere, Biserica strămoșească, slujește pe sfinții părinți, care în sinodul întâi ecumenic, călăuziți de Duhul Sfânt, de o credință desăvârșită și răvnă dumnezeiască, au stabilit normele de credință ale comunității creștine.

Apostolul din Faptele apostolilor (cap. 20 v. 16—17, 28—36) subliniază importanța praznicului, prin însăși prevestirea apostolului Pavel, că nu peste mult, dogmele creștine, așezate în simbolul credinței și canoane, vor fi batjocorite de oameni, care vor învăța lucruri stricacioase.

Prevestirea, din nefericire, s'a adevărat întocmai.

Fiindcă este vorba despre sfinții părinți, nu ne oprim la cresurile periodului întâi, ci îndeosebi la cel de al doilea, care a-și ocazionat sinodul întâi ecumenic ținut în Nicea la anul 325.

Biserica, cum a prevăzut Isus și a subliniat în Milet, Pavel apostolul, a avut lupte interne dintre cele mai vehemente. Astfel în periodul al doilea, s'au născut schismele: donatistă din Africa, arianismul, antitrinitarismul, reînviat sub fotianism, macedonianism și apolinarianism, gnosticismul și maniheismul, schisma toanită, pelagianismul. Apoi

altele mai mărunte, ca pavelianismul, sobelianismul, indoismul, meletianismul, montanismul etc.

Pe când donatismul frământă biserica locală din Africa, arianismul, dată fiind personalitatea autorului (Arie) aduce zguduiri în întreaga biserică.

Arie, presbiter erudit în Egipt, dezvoltă teoria că: Fiul n'a existat din vece, ci este subordonat Tatălui și deci nu se bucură de divinitatea acestuia. Cu alte cuvinte, Isus deși se poate numi Fiul lui Dumnezeu, nu este Dumnezeu în sensul adevărat al cuvântului.

Contra acestei erezii se ridică Alexandru episcopul Alexandriei și pe la anii 321—323, convoacă un sinod compus din 100 episcopi. Acest sinod combate erezia lui Arie, dar neavând pece-tea unei totalități a bisericii, ba frământarea devenind mai acută, împăratul Constantin cel Mare, convoacă la Nicea — oraș în Bitinia — sinodul întâi ecumenic, la anul 325 la care participă 318 episcopi, reprezentând biserica universală.

Acest sinod se ocupă în mod deosebit de dogma sfintei treimi, stabilind crezul, adică simbolul credinței, în primele sale trei capitole importante, declarând după lungi discuțiuni, că Fiul este de o ființă cu Tatăl, ca și Duhul sfânt.

Inspirați de Duhul sfânt, sfinții părinți au scos tot adevărul la lumina cea adevărată, pentru care fant, biserica le închină Dumineca de astăzi. Tr. C.

Renășterea
industriei casnice

În ciclul manifestațiilor privind toate aspectele renașterii naționale sub Înaltul îndemn Regal, industria rurală intervine și ea cu dovezi pline de făgădueli pentru viitor.

Drumul parcurs între mijloacele primitive și metodele noi de aplicațiune, va putea fi în curând pus în evidență cu prilejul deschiderii Târgului Industriei Casnice în cadrul Lunei Bucureștilor.

Sub salcâmi înflorați ai Muzeului Satului dela șosea, mai sună o viață nouă. S'au refăcut coperișurile caselor țărănești s'au spoit fațadele, s'au orânduit curțile. O forfoteală de lucrători, de decoratori, de artiști, de săteni autentici, pregătește marele eveniment: prezentarea nouilor orândueli ale industriei casnice.

În ultimii ani încercări de sinteză ale „Ligei Femeilor din Gorj” ne-au dat expoziții ale muncii românești pline de bune învățăminte. Cultura textilelor ca temelie a operei de ridicare a satului, a fost una din formulele care s'au desprins în aceste laboratorii de experiență. Mai departe s'a ajuns la concluzii temeinice, privind utilizarea muncii femeii la vatră, cu mult mai mari foloase decât la câmp.

Târgul dela șosea va fi imaginea vie a unui viitor plin de nădejde, dacă știe lumea să înțeleagă rostul lui informativ și pilduitor.

Societatea ortodoxă a femeilor româ-

ne sub conducerea d-nei A. Tătăreanu dovedește că-și pricepe menirea morală și socială, luând inițiativa acestei expoziții de un gen cu totul nou.

PLANUL EXPOZIȚIEI

Târgul Industriei Casnice este o expoziție de muncă și de vânzare.

Echipe de țărani veniți din diferite regiuni demonstrează pe loc îndelepturile locale.

Planul de pe peretele intrării din șosea arată locul și dispoziția construcțiilor. Este o călăuză a întregii industrie rurale cu toate posibilitățile ei.

În fața intrării, în casele țărănești Satu Mare, Năsăud, Maramureș, Putna sunt arătate transformările prelucrării inului și cănepei. Vezi acolo și mașinile noi.

Trecând pe la casele Muscel (espec. de angora și tricotatele) Brăila (cu rangicul și transformarea lui), Cermeș (cu expoziția de cojoace a doamnelor din Bucovina), ajungem la mânăstire figurată prin chiliile ce înconjoară moasa biserică de lemn. În aceste case sunt prezentate la lucru războaițele de chi și cele noi.

Continuând spre „conacul” din munte, satului trecem în fața casei Pracești cu împletituri și rogojini.

În conac expun școale industriale, se găsește o ceainărie, precum și cerceșul principal al vânzării.

Grupa pavilioanelor dela intrarea în parcul Carol II cuprinde: Moara (bucul și lăna), tehnica nouă a industriei casnice; lucrarea covoarelor de diferite dimensiuni: covorul modern în stil nou și nesc.

Industria specifică oltenescă sunt țigările în casele olăreilor. Vâlci și Gorjului. Doljul prezintă minunate marfuri.

În casele Sibiu și Făgăraș găsim țărări originale ardelenesti.

În casa Străzii Țării (a Severinului) vedem cum tineretul contribuie la marea naționaliță cu cultura plantelor medicinale și primul ajutor sătesc.

În grădina casei Hunedoara găsim eșantion în miniatură a culturii textile. Astfel circuitul se termină revenind la clădirea intrării cu două săli în stil românesc de o desăvârșită eleganță. Sunt decorate cu panouri de broderii sericești și vechi sigile românești. Industria decorativă autohtonă prezintă sugestii interesante pentru un meșteșugier, adaptând materialul și broderia cojoacelor la formele decorative noi.

Obiecte alese pentru calitatea și completarea frumoasă ținută este a acestor săli.

Loialitatea maghiarilor față de Suveran

Ziua de 8 Iunie în acest an, a fost un prilej pentru a exprima Suveranului un sentiment adânc și unanim de recunoștință pentru reformele, anii de veghe, și metodele de educație națională.

Ca niciodată până acum, inimile au vibrat pentru Suveran, și cu toate că, la dorința acestuia, s'a renunțat la festivitățile proiectate, n'au lipsit semnele unei afectuoase gratitudini, față de Tron, din toate provinciile, atât din rândurile națiunii dominante, cât și din rândurile minoritare.

O mențiune specială merită spontanul omagiu adus Majestății Sale Regale de minoritatea maghiară. Ziarul „Ellenzék” din Cluj, a publicat un editorial care reflectă sentimentele acestei loiale minorități. Între alte avantajii profunde și variate, la care a dat naștere regimul de pacificare internă al Frontului Renașterii Naționale, a fost și acesta că, stingând războaiele și disputele dintre partide, a scos problemele minoritare din rândul chestiunilor iritabile. În calmul care s'a creiat, minoritarii au putut să măsoare adevăratul aspect al problemelor lor, în cadrul Statului român. Nemai existând scandaluri electorale și polemici politice, oamenii s'au dovedit mai înțelepți și mai calmi. Așa se explică remarcabilă înțelepciune și profunzimea deferenței cu care maghiarii dela Cluj participă la bucuria națională a zilei de 8 Iunie. Omagiul pe care ei îl adresează Suveranului, este pentru noi semnul concret al unei amicale apropieri. Într'adevăr, practica lucrurilor a învederat că nu există alt teren favorabil colaborării culturale, înțelegerii reciproce, și cooperării politice, decât prietenia. Pe terenul acesta multe se pot înfăptui. Acest lucru se ivește ca unul bine înțeles de o minte conștientă care a scris editorialul din „Ellenzék”.

În pragul timpurilor noi care vin, armonia interioară dintre diferitele elemente ce compun națiunea română,

este sursa dela care așteptăm, atât răsplata pentru fiecare, cât și dreptatea pentru sacrificiile tuturor loialității. Dar pentru ca această speranță să înflorească și să devină o realitate, trebuie ca toți minoritarii din cuprinsul țării să arate față de interesele superioare și generale întruchipate de persoana Suveranului aceeași clarviziune și aceeași perspicacitate pe care o arată

ziarul minoritar „Ellenzék”, cu prilejul sărbătoririi noastre cea mai scumpă.

Gestul Maghiarilor dela Cluj a fost prețuit de toți Români. Ei văd în el un semn de comprehensiune a lozincilor dela care se inspiră toate acțiunile noastre în această țară pacifică, și în care vrem să domnească ordinea și dreptatea, pentru toți.

LA BOLI DE INIMĂ, aortite, arterioscleroza, BOLI DE FEMEII, de Nervi, Rheumă, etc.

BĂILE BUZIAS BANAT ROMÂNIA

băi carbogazoase, feruginoase și cură de beut

Sezon 15 Mai—1 Octombrie

Vindecarea, Distracție, Recreație, Plajă, Sport, Dans, Cinema, Parc Hotel Muschong, Hotel Grand, Hotel Bazar, Vila Adel, Vila Antonia, Vila Margareta și numeroase vile și case particulare.

Informațiuni:

DIRECȚIUNEA BAIOR ȘI OFICIUL LOCAL DE CURĂ ȘI TURISM.

ATELIER SPECIAL de ceaprazărie, broderii și șăpcărie Executăm drapele și odăjdii bisericești

„ILICA” Timișoara, 1., Piața Libertății No. 7. (Lângă Cazinoul Militar)

A sosit noul transport de sezon!

Pantofi moderni de vară, de stradă, tenis și strand

Prețurile cele mai efitine!

Se pot vedea în vitrina

„ARENA” INDUSTRIA DE CAUCIUC

lângă Podul Traian

Marcă mondială
Rachete de tenis
racordaje
efitin și bun la muncă

D. VEITZEN
Timișoara IV., Bulev. Carol No. 12, în m.

MOBILE

Ce... mai bună calitate și cu cel mai efitin preț.
numai la:

Merkle

Strada 3 August No. 1, lângă Băile Neptun.
Telefon 1818

Italia și România în realizarea unității lor naționale

Marginalii la conferința dlui Gheorghe I. Brătianu

București (Observator). — Raporturile dintre România și Italia au fost în totdeauna nu numai dintre cele mai corecte, ci și dintre cele mai cordiale. Din păcate însă un scurt răstimp, de câțiva ani aceste relații au fost tulburate de evenimentele internaționale. Ar fi inutil să reactualizăm începutul cu atât mai mult, cu cât zi de zi relațiile dintre cele două state se ameliorează simțitor și cu cât aproape toate neînțelegerile din trecut au fost înlăturate.

Poate, dintre toate statele latine, Italia a fost aceea care și-a dat seama de datoritiile ei și de caracterul său latin, încât la Roma solidaritatea popoarelor latine n'a fost o simplă formulă spirituală, ci o realitate politică. Din păcate însă tendințele italiene au fost contrare de către alte interese streine totuși ideologia latină a constituit în totdeauna legătura cea mai durabilă între România și Italia.

În mare parte se cunosc legăturile spirituale cari au domnit între cele două popoare latine, cât și marea importanță pe care a jucat-o Roma în evoluția noastră spirituală, de astă dată au fost subliniate și relațiile de natură politică și diplomatică, cât și identitatea în realizarea unităților naționale. Zilele trecute d. Gheorghe Brătianu, a ținut o conferință cu acest subiect, în care a evidențiat identitatea de interese și destine politice ale celor două țări, conferință din care ne permitem a reproduce pasagiile mai semnificative.

Astfel în ceea ce privește unitatea națională d-sa spune următoarele: „În secolul al XX-lea, sunt două națiuni cari și-au realizat unitatea și se află în plin avânt demografic și economic. Una din ele a căpătat deplina conștiință a destinului său, cealaltă urmează să o desăvârșească.

Din etapele acestei evoluții atât de asemănătoare — am putea zice, frățești — vom alege câteva momente mai semnificate.

Cel dintâi e acel al Unirii dintâi, 1859—1916. Procesul istoric este același. În Italia, două concepții luptă pentru întăritate: cea federativă, a cărei expresiune e scrisul lui Gioberti, și cea unitară, reprezentată de acțiunea lui Mazzini. Scriitorul francez Proudon, în câteva rânduri profetice, prevede că „mărea națiune italiană poate ajunge, prin federațiune, la starea unei republice fericite, iar ca stat unitar, la putere formidabilă în Europa.

În 1859, când pornește războiul franco-italian împotriva Austriei, Napoleon al III-lea urmărește crearea unei federațiuni italiene sub președinția Papei. Dar dinamismul lui Cavour și al lui Garibaldi nu se lasă oprit și se ajunge la regatul unitar al Casei de Savoia. Se adevărește lozinca: Italia una da se.

Tot astfel, convențiunea din Paris stabilează un sistem complicat pentru cele două principate românești, cu comitouri deosebiți, adunări separate, comisiunea centrală, armată distinctă și comandament unic, etc.

Dar românii aleg în ambele principate pe același domnitor, iar după doi ani de lupte și frământări, cu sprijinul oferit de Napoleon al III-lea, Cuza Vodă poate spune, la 1861: Națiunea română este întemeiată.

Paralelismul a izbucnit și pe contemporan. Cavour a căutat în 1859, de acord cu diplomația franceză să atragă în luptă împotriva Austriei pe români, și să sprijini pe revoluționarii unguri. În toate promisiunile acestora acordul nu s'a putut face, pentru că românii au refuzat de atunci, prin glasul lui Cuza Vodă și al lui Brătianu Dimitrie ches-

Incontestabil există o mare identitate între felul cum a fost realizată unitatea națională a Italiei și a României. Afară de faptul că aceste unități s'au întărit concomitent și că ele au avut sprijinul integral și neprecupețit a lui Napoleon al III-lea, afară de faptul că cele două națiuni au fost de origine latină, este și faptul că unirea celor două națiuni nu a fost privită cu ochi buni de către națiunile europene.

Cu toate aceste atât Italia, cât și România au ignorat condițiunile impuse de către puteri streine și s'au unit într-un elan magnific fără ca puterile europene să mai poată interveni în fața faptului împlinit.

Identitatea de destine dintre cele două națiuni este însă mult mai profundă. Afară de realizarea unității lor naționale, care am văzut cât de mult asemăna, evoluția politică a celor două state prezintă analogii surprinzătoare. Astfel d. Gheorghe I. Brătianu ne spune următoarele:

„Să întorcem însă din nou filele istoriei. Criza din 1914 este în Italia, ca și în România, o criză a alianțelor, determinată de aceleași cauze. Față de Italia, Austria își afirmă pretențiile de superioritate în Balcani, în Turcia ca și în Albania. Față de România se înțelegea pe sub mână cu țarul Bulgariei.

Italienii și românii din cuprinsul dublei monarhii erau deopotrivă de asupriți. Urmarea nu poate fi decât aceeași: Neutralitatea din 1914, războaiele din 1915 și 1916 pentru întregirea națiunii.

Dar și pacea rezervă celor două popoare un destin în toful asemănător. Tratatul încheiat cu aliații la intrarea în război au fost înlăturate la Conferința Păcii. Italia luptă pentru granițele ei naturale și pentru Adriatică, România pentru hotarele firești și pentru independența ei economică. Delegații ambelor țări au părăsit la un moment dat Conferința; departe de a fi creațiuni ale ei, Italia și România s'au întemeiat, nu pe bunăvoința arbitrilor păcii, ci pe temelii eterne, al dreptului lor național. Aceasta a confirmat-o guvernul Italiei fasciste, când a recunoscut Unirea Basarabiei prin înțelegerea încheiată de

Mareșalul Averescu“.

Am reprodus textual două pasagi din conferința d-lui prof. Gheorghe I. Brătianu, pasagi cari evidențiază identitatea de interese și de evoluție a celor două națiuni.

Hotărât această evoluție va avea încă urmare și avem toate motivele să credem că raporturile italo-române, cari s'au îmbunătățit simțitor în trecutul recent, vor evolua în modul cel mai normal. Chiar dacă politica celor două țări ar ajunge într'un antagonism este vădit că cele două națiuni latine au un destin istoric comun. Așa cum Italia este păstrătoarea tradiției și culturii latine în bazinul mediteranean, la fel, același rol îl îndeplinește România la gurile Dunării în Pontul Euxin de altă dată.

Acest fapt elementar nu poate fi ignorat de către nimeni și peste contingențele mărunte de moment rămân marile interese nerespectarea cărora ar duce la ruină. De acest lucru poporul nostru este tot atât de convins cât este și poporul latin și nici într'o clipă, nici dintre cele mai critice măcar noi nu am privit altfel spre Italia decât ca spre marea noastră aliată și soră latină, de la care ne tragem o bună parte din zestrea noastră spirituală și culturală.

Politica poate să întunece pentru moment aceste adevăruri elementare, dar ele răbufnesc cu tărie la prima ocazie, dovedind că între cele două popoare există mai mult decât un interes trecător; o legătură de sânge și de rasă.

De aceea nu putem încheia rândurile noastre mai bine decât cu cuvintele rostite de către d. Gheorghe I. Brătianu, cu cari și-a terminat conferința, spunând următoarele:

„Dar, de s'ar părăsi în viitor aceste principii în organizarea lumii, cele două națiuni, urmașe ale legiunilor, cari, reprezintă populații în creștere și energii în dezvoltare, și-ar putea aminti alt vers a lui Virgiliu.

Tu regere imperio populos, Romane, memento.

Amintește-ți Romane, că îți este dat să cârmuești noroade“.

Actualități germane

SOLDAȚII CA ȚĂRANI,

VIERI ȘI LEMNARI

Războiul a obligat numeroși țărani germani dela granița de Vest să-și părăsească gospodăriile. S'ar putea crede că din această cauză cultura câmpului, a livezilor și viilor a fost întreruptă. Situația nu este însă aceasta. Acolo unde până acum lucrau vânjoase brațe de țărani, se găesc astăzi soldații, încartuși în gospodăriile și satele evacuate de populația civilă. Companii întregi ies cu sape, lopeți, greble, pluguri pentru a lucra ogoarele, grădinile de zarzavaturi și viile, asigurând astfel cultura de primăvară pentru hrana populației. În cele mai multe cazuri, soldații sunt țărani sau muncitori agricoli, alții oameni cari în viața particulară s'au ocupat cu grădinaritul, așa încât în orice clipă se găesc forțe specializate pentru toate muncile agricole, oricât de dificile ar fi. Armata intervine efectiv până și în domeniul forestier. Astfel, nu de mult, după o furtună care a băntuit o întinsă suprafață de pădure, o companie de pionieri cu topoare și ferăstraie motorizate a intervenit efectiv, făcând în același timp și un excelent antrenament de înlăturare a barajelor cu arbori. În venimitele podgorii depe Mosella, Saar și Rulwer, lucrează astăzi sute de soldați sub îndrumarea vierilor spre a pregăti și asigura bune recolte în aceste valoroase ținuturi.

REZULTATELE TARGULUI

DE PRIMĂVARĂ

DIN LIPSCA, 1940.

După datele Comisiei de propagandă a economiei germane, Târgul de primăvară din Lipsca 1940 a dat comerțului european neutru posibilitatea să se orienteze asupra ofertelor în diferitele branșe și să încheie importante afaceri. În total, 5432 comercianți, mai ales din țările nordice și sud-estice, au făcut comenzi în valoare de 40 milioane mărci. 19% din totalul comenzilor străine revine României; urmează apoi, Olanda, Italia, Jugoslavia, Danemarca, Ungaria și Suedia. Țările din Sud-Estul european au participat cu 38%, cele nord-europene cu 16,1%, Italia cu 11%, iar Olanda, Belgia și Elveția cu 21,5%. Totalul comenzilor definitive este evaluat la 438 milioane mărci, iar al celor încă în tratative la 124 milioane mărci.

ADAPTAREA INDUSTRIEI

GERMANE A AUTOMOBILELOR

Tipizarea automobilelor, introdusă în Germania numai de anul trecut, s'a dovedit, cu tot timpul scurt, extrem de eficientă. Noile tipuri de bază circulă chiar dela începutul acestui an. Pentru nevoile interne ale Reichului, se vor construi, începând cu luna Iunie, când va fi terminat ultimul automobil de persoane, nu mai vehicule strict necesare, în primul rând automobile pentru armată și economie. Cum automobilele de persoane existente ajung pentru câțiva ani nevoilor civile și militare, producția se mărginește acum la autocamioane, foarte cerute în momentul de față. Prin aceasta, adaptarea industriei germane de automobile la producția sistematică de război este în esență terminată. Construcția automobilelor se găsește sub controlul generalului von Schell, care dirijează producția după situația materiilor prime, ținând seama de toate necesitățile. Cum generalul von Schell are, în același timp, în calitate de subsecretar de stat la Ministerul comunicațiilor, și conducerea întregii circulații a vehiculelor, toată economia transporturilor motorizate, dela producția vehiculelor până la folosirea lor, se află astfel într'una singură mână.

S'a deschis

Baia de vară Parcul Fabrică

fost „Ighiena“

apă filtrată, plaja, lecții de înot.

Aduc la cunoștința onor. clientelei că pe lângă croitoria civilă, am introdus și croitoria militară.

Dacă doriți să fiți îmbrăcați bine

ȘI DUPĂ ULTIMA MODĂ, SAU SA VA COMANDAȚI UNIFORME EXECUTATE EXCEPȚIONAL, ADRESAȚI-VA CU INCREDERE LA

Croitor diplomat

GHEORGHE CRISTA

Timișoara I, Strada Mercy No. 7.

„Casa Cioplea“ Predeal

Pensiune confortabilă nou deschisă, situată la 1200 m altitudine. Cea mai frumoasă panoramă asupra Bucegilor și văii Timișului.

Bucătărie aleasă și bogată

La cerere se servește bucătărie dietetică, vegetariană și naturistă după metoda Dr. Bircher-Elveția

Garage-uri și camere de soferi.

Persoane afectate de boli contagioase nu se primesc.

Telefon 30.

Permanent deschis.

Popas străjeresc

Ciclul prim al activității străjeresti anuale se încheie cu „Săptămâna străjerilor“, culminând în închinarea omagială din ziua de 8 Iunie.

Cu duioșie păstrăm în amintire strălucirea serbărilor de anul trecut din Timișoara și Banat, avântul intraripat al „Stațetei“, pornind des-de-dimineață din Cenadul dela granița de Vest, întâmpinată solemn la ameză în Piața Unirii din Timișoara, după scurt popas stăruind nămint, din etapă în etapă, printre lanurile unduitoare spre Lugoj, unde urna cu pământul sfânt al Banatului românesc a fost primită cu alaiu domnesc și, așezată ca într'un sanctuar, a fost veghiată cu evlavie de garda de onoare a străjerilor, până a doua zi, când și-a continuat pelerinajul, purtată de străjeri sprinteni, cu gând înalt, spre Caransebeș—Orșova—Turnu Severin, pentru a fi prezentată Suveranului la București în amiaza zilei omagiale, unde ofranda Banatului dela granița de Vest, s'a înmănușiat în bulgăr sfânt cu glia celorlalte puncte cardinale ale pământului românesc consacrat de milenii.

Nu putem uita nici splendoarea zilei de 8 Iunie 1939, — aceasta, fiind filmată, sonor, rămâne document de valoare istorică pentru Timișoara și pentru Banat. Cele trei faze ale strălucitei zile festive, — solemnitatea omagială de dimineață; exercițiile sportive de după ameză, la arena „Electrică“ și șezătoarea feerică de seara, dela Stadionul politehnic, au fost manifestări de avânt și de farmec, de vigoare și de poezie, vrednice de cele mai mărețe realizări de spectacol fin și nobil stilizat.

În acest an, deși în cadru voit restrâns, ziua de 8 Iunie a avut, în Timișoara și în Banat, strălucirea cuvenită, impresionând și însuflețind tineretul, și tot-de-odată răpind în același val de entuziasm și de devotament față de Tară și Rege întreg publicul, fără deosebire.

Astfel, sârbătoarea Străjei Țării a fost sârbătoare unanimă pentru toți cetățenii și prinos de omagiu din partea tuturor la a zecea aniversare a Restaurăției.

Desigur s'a regretat lipsa manifestărilor în stil mare din trecut, devenite prilej de încântare pentru toți participanții, fără număr, fie de pe arenă, fie din tribune, fie dela „galeria“ liberă de-impresurului stadionului.

Dar cu atât mai adâncă recunoștință a fost înțeles și prețuit gândul regal, îndemnându-ne, ca în fața evenimentelor să ne îndreptăm toate continerelor să ne îndreptăm toate silințele și întreagă ființa noastră spre idealurile supreme, eterne, fericit cristalizate în deviza: „Credință și muncă, pentru Tară, pentru Rege!“

Ideea aceasta, neasemănând de generoasă, am talmăcit-o, în cuvântul festiv ce am rostit către străjeri și străjere, în fața bisericii monumentale din cartierul „Principele Carol“, în auzul autorităților, al oștirii, al publicului de părinți și de spectatori festivi, masat de jur-impresur, sub falfăirea drapelilor tricolore în lumina soarelui ce suia spre zenit.

Astfel s'a terminat de demnitate faza dintâi a anului străjeresc 1939/40, deodată cu anul școlar, care și el ni-a prilejuit bucurii și mulțumiri deosebite, vrednice de a fi mărturisite. Anume: în cadrul examenelor de sinteză impuse de ministerul educației pentru acest an, după felul cum s'a lucrat în genere, — și am urmărit verificarea la mai multe clase în Timișoara și Arad —, am câștigat convingerea, că în pregătirea tineretului școlar se pot recunoaște hotărât urmările binefăcătoare ale ajutorului tot mai simțit, împrumutat Școlii de către Străjerie prin metodele sale vii, luminoase, animate, răscolitoare.

Aceeaș mărturie o dovedesc și șezătorile ori serbările publice, organizate de tineretul străjeresc, manifestări artistice de valoare apreciată, cum a fost, de pildă, reprezentarea scenică a operei „Craiu Nou“ de C. Porumbescu, de către stolurile „C. D. Loga“ și „Carmen Sylva“, ori a „Secerișului“ de T. Brediceanu, de către Școala Normală de învățători și Liceul comercial de fete din Arad; sau șezătorile încântătoare, cu care s'au produs, recent, la Teatrul din Timișoara, staturi primare (Școala de fete Nr. I și IV; Școala de fete Nr. V, ș. a.)

Constatarea aceasta e vrednică de a fi înregistrată alături de bucuriile radioase, pe cari le-a sintetizat ziua de 8 Iunie, nu numai pentru toți cei ce activează în străjerie, ca adulți ori copii, ci și pentru opinia publică a țării, care înțelege tot mai adânc valoarea ctitoriei regale „Țraja Țării“ ca izvor al celor mai luminoase speranțe pentru viitorul României în lume.

CONSTANTIN NEDELCU

Comandantul Ținutului străjeresc Timiș.

Sedința comisiei ținutale pentru reprimarea speculei

Au fost aprobate nouile prețuri maximale pentru carne

Timișoara, 16. — Comisia ținutală, pentru reprimarea speculei, a ținut ieri o sedință sub președinția d-lui secretar general dr. Gheorghe Ciupe.

S'a aprobat ordonanța pentru fixarea prețurilor maximale a comunei Sănnicolaul-German, fixându-se prețul cărnii de oaie la 20 lei kgr. și scotându-se de sub maximalizarea cascavul și pasările.

Deasemeni au fost aprobate ordonanțele: orașului Orșova, fixându-se noi prețuri maximale și ale comunelor Semlacul-Mare și Semlacul-Mic. Pentru aceste două comune, prețul cărnii de miel a fost redus, dela 36, la 32 lei kgr., iar al slăninei, dela 65, la 60 lei kgr.

La sfârșit comisiunea a aprobat ordonanța Nr. 15, a primăriei municipiului Timișoara, care stabilește următoarele prețuri la cărnuri: carnea de vițel, pulpă pentru șnițel, fără os, 70 lei kgr.,

și cu os 60 lei kgr., cotlet cu os 56 lei kgr., pentru tocană cu os, 52 lei kgr., carnea de porc, carré cu os, 54 lei kgr., pulpă și gât cu os 48 lei kgr., pentru cană, 44 lei kgr.; slănină crudă 54 lei kgr., osânza, 56 lei kgr., untura toată 58 lei kgr., iar jumările nepresate 52 lei kgr.

Pentru mezeluri, ordonanța prevede următoarele prețuri: la vânzarea amănuntul: cabanoși II, 60 lei kgr., taboși, 44 lei, costița afumată fiartă 56 lei kgr., debrețin, 80 lei kgr., porc 60 lei kgr., salam de porc, 80 lei kgr., de vacă, 60 lei kgr., slănină albă afumată, 62 lei kgr., șunca (spată fiartă și gată), 120 lei kgr., tobă simplă, 48 lei kgr., tobă cu limbă, 60 lei kgr., cârnaț proaspeți de porc, 64 lei kgr., limbă de porc sau de vacă afumată, 120 lei kgr.

Arhimandritul dr. Laurențiu Busuioc

Sfântul Sinod al Bisericii ortodoxe române în sedința sa de Marți, 11 Iunie a. c., a ridicat la rangul de arhimandrit pe părintele profesor protosincol dr. Laurențiu Busuioc, pe lângă sf. Episcopie a Caransebeșului.

Ridicarea părintelui profesor dr. L. Busuioc la cel mai înalt grad din monahism ne obligă a vorbi puțin despre persoana sa. Rugăm pe Înalt Prea Cuviosia Sa ca să nu se supere că nesocotim oarecum caracteristicile sale: smerenia, modestia și lipsa oricărei dorințe de mărire lumească. Treccm peste dorința Sa pentru că Biserica și adevărații ei membri trebuie să-și cunoască valorile sale și la momentul oportun să le valorifice.

Înalt Prea Cuviosia Sa păr. Arhimandrit dr. L. Busuioc este absolvent al seminarului de teologie din Galați, licențiat în litere și doctor în teologie al Facultății teologice din Cernăuți. Apreciind munca și talentul Său Patriarhia română îl trimite în an. 1924 la Facultatea de teologie din Strasbourg, unde studiază temeinic încă trei ani.

Reintors în țară, pe baza examenului de capacitate dat, este numit profesor și director al Seminarului monahal dela Mănăstirea Neamț, mănăstire la care-și făcuse fagăduințele monahale dela frageda etate de 23 ani. În Februarie 1928 este hirotesit protosincol. Tot în acest an a fost ales profesor titular la catedra de Morală și Drept canonic dela Academia teologică din Oradea Mare. Aci de-

vine coleg cu Prea Sfintitul Vasile al mișorii, care cunoscându-i destoinicia propune iar Consiliul eparhial al Caransebeșului îl alege și Ministerul Educației Naționale îl recunoaște ca profesor definitiv la Academia teologică în 1937.

În urma reconstituirii Adunării episcopiale dela Caransebeș este ales deputat în cercul Iablonița, iar Adunarea episcopială l-a pus în fruntea membrilor Consiliului eparhial din secția administrației bisericești și membru în Congresul Național bisericesc.

Ca profesor — în baza pregătirii temeinice — expune problemele cu care dăie captând atențiunea studenților ditori cari îl iubesc și stimează ca pe un părinte mai mult decât binevoitor. Faptul de profesori se comportă ca un adevărat coleg Sfatul îi este cerul totdeauna colegii mai tineri și ascultat pentru dat de fratele lor senior iubitor.

Ca peot propoveduește cu cuvântul fapta învățătura Mântuitorului — predicile rostite în catedrală și articole publicate în „Vocea Diecezană“.

Ca om, prin cultura sa vastă și oportarea desăvârșită a câștigat încrederea exigenților caransebeșeni și se cură de simpatia tuturor.

Duminecă în biserica catedrală Caransebeș are loc hirotesia întru arhimandrit a I. P. C. Sale și cu această ocazie toți bunii credincioși ai ortodoxiei bănățeni îi doresc.

Înalt Prea Cuviosie. Întru mulți ani

„Nutrimentul nostru trebuie să formeze mijloacele noastre de vindecare și mijloacele noastre de vindecare trebuie să formeze nutrimentul nostru!“

(Cuvânt introductiv la articolul Plante folositoare pentru oricine din revista specială a Museului de Stat Viena, 1940)

Turburările cele mai mari în schimbul de materie sunt urmările erorilor de alimentație. Reumatismul, guta, diabetul, obezitatea, manifestările de guturaiu, migrenele, formațiunile de excremente, tireotoxicele, etc. vin și MEREU SE INRĂUȚESC!

Cuvintele introductive demai sus și băile hidroterapeutice sunt armele cele mai prețioase ale unui medic terapeutic!

De ce, în aceste timpuri grele să-ți părăsești casa și ocupația chiar și pe o teva săptămâni, când 17 feluri de băi terapeutice cu multe variante stau de ajutor la

BĂILE NEPTUN TIMISOARA

Băile Episcopești

lângă Oradea — Stațiune Balneo-climaterică.

De 600 de ani se întrebuintează izvoarele vindecătoare de 42° C, contra reumei, paralizei, trombosă, etc, precum și pentru diferite boli de femei.

Băi de nămol, apă carbonoasă, băi de oglindă pentru bărbați și femei, băi de vană etc.

Pensiune de primul rang: locuință, de trei ori pe zi mâncare excelentă, băi medicale sau băi de valuri.

	Iunie—Sept.	Iulie—August
Pensiune clasa I pentru una persoană	220—250 lei	260—290 lei
Camera cu 2 paturi pentru două persoane	400—440 „	480—540 „
Pensiune clasa II-a	160 „	180 „

Reducere pe căile ferate.

Prețuri normale la mâncări. Restaurant excelent. Toată ziua muzică. În saloanul curei fiecare seară dans. Concursuri de popice. Arenă de tenis. Văslit.

Singura baie cu valuri din România. Cereți prospecte.

DUPĂ ZIVĂ EROILOR

Fragmente din viața lui Mihai Chira fost voluntar al legiunii americane din Franța

Sa sărbătorit, zilele trecute, în întreaga țară, amintirea celor ce și-au vărsat sângele pe altarul patriei, mușcând din țărână, dar cu voința fermă de a împiedeca dușmanul cutropitor să subjuge pământul pe care au crescut și i-a hrănit. Aceștia își dorm somnul de veci — cei mai mulți cu o cruce de lemn la cap — acolo unde s'au luat la trântă cu dușmanul și cu moartea. Amintirea lor însă trăiește veșnic în sufletele noastre, acelor cari trăim azi liberi în schimbul jertfelor lor. Dar printre noi mai trăiesc și alți eroi: mutilații, invalizii, văduvele și orfanii războiului. Și aceștia sunt eroi, căci ce este dacă nu eroism viața lor lipsită de totalitatea fortelor cu cari au fost înzestrați prin naștere, trăită printre noi cei sănătoși, cei cu puteri depline? Este tot un fel de eroism, care în afară de ocaziile festive și cuvântările omagiale, n'a găsit aproape niciodată înțelegerea și sprijinul necesar. Sunt atâtea cazuri de acest fel, încât e, de multe ori, penibil să fie amintite. Iată numai un singur exemplu — generalizator — din cele multe: există o dispoziție care asigură membrilor I. O. V. prioritatea obținerii brevetelor necesare funcționării debitelor de tutun. Dar numai pe hârtie. Realitatea e alta. Cel puțin aici la Arad: aproape toate debitele de tutun sunt în mâinile unor minoritari, care, poate, n'au văzut frontul decât prin jurnalele de actualități sau în filmele de război...

Cine o fi de vină, nu ne mai întrebăm, căci o știm aproape cu toții... Și, printre acești eroi, ce și poartă printre noi „semnele victoriei” — cum spunea un vorbitor la congresul mutilaților, ținut în urmă cu câteva luni la Arad — sunt de toate categoriile. Unul din cei mulți, ne-a vizitat nu de mult la redacție și ne-a povestit viața sa.

Il cheamă Mihai Chira, născut acum 50 de ani în comuna Avram Iancu, din județul Turda, stabilit acum la Hălmașiu. A plecat prin 1913 în America, unde în scurt timp a fost angajat muncitor în vastele uzine Ford, cu 7 dolari la zi. A izbucnit războiul mondial. Ca și acum, opinia publică americană — dar mai cu seamă sutele de mii de români americani — au fost de partea aliaților. În momentul intrării în război a Statelor Unite, Mihai Chira, alături de alți români, s'a angajat voluntar în armata americană. După o scurtă perioadă de instrucție, a fost repartizat la 310 The Trench Mortar Bateria din Divizia 95 și trimis pe frontul francez, sectorul Verdun. Aici, în cursul unui atac cu gaze, Mihai Chira a fost rănit. Evacuat la un spital de urgență, a fost trimis apoi în America, de unde s'a înapoiat — îmbrăcat în uniformă militară americană ce i-a fost donată — în țară, în România Mare, la începutul anului 1920. Deci Mihai Chira, își jertfise cei mai frumoși ani, în cauza aliaților, care era și cauza noastră... Rănilor primite la Verdun, nu s'au vindecat. Interne fiind au fost greu de constatate.

Elle au redus însă puterea de muncă și vitalitatea lui Mihai Chira. Cu toate acestea a fost clasat invalid cu 25%. A încercat omul să fie reclasat, potrivit gravității invalidității sale, dar nu i-a reușit, după cum nu i-a reușit nici să obțină o slujbă, undeva la stat, care să-i aducă un salariu cât de mic și o pensie, chiar și cât de mică, — slujbă după care a căutat să umblă încă din 1920. Atunci, la 8 Martie 1920 — Mihai Chira a primit din partea regretatului Dr. Ștefan Cicio Pop — ministru de stat pe acea vreme — o scrisoare de recomandare către direcția C. F. R. din Arad. Ea n'a fost însă suficientă pentru ca Mihai Chira să obțină slujba ce o dorea, și dorește încă.

În sufletul său își va fi dat seama de zădărniciile încercărilor sale, — sau po-

ate instinctul infailibil îl va fi influențat — și Mihai Chira s'a însurat: ca bruma câștigului ce i-l aducea eele două brațe ale trupului bolnav, să nu se irosească în zadar. Și nu s'a irosit, căci puținul s'a ajuns nu numai pentru Mihai Chira și tovarășa sa de viață, ci și pentru primul rod al căsniciei lor. Apoi, pentru al doilea, al treilea și chiar pentru al noulea... — căci familia lui Mihai Chira se compune în afară de el și de soție, din 5 fete și 4 băieți!... Da, căci 9 copii are Mihai Chira! Cel mai mare de 18 ani și cel mai mic de 2 ani.

Cei doi mai mari — Vasile și Romul — sunt agricultori, fetele — Aurora și Viorica — sunt eleve, una la liceul Ghi-ba Birta și cealaltă la liceul industrial de fete din Arad, un alt băiat elev la gimnaziul german din Aradul nou. Ceilalți se 'npart între școala primară și grădina de copii din Hălmașiu, — și brațele mamei lor.

Iată-l dar pe Mihai Chira erou și pe un câmp de bătălie, de pe care bogătașii au dezertat de mult! Erou nu numai pe terenul natalității, ci și pe cel al susținerii unei familii numeroase! Căci știut este, ce greu sunt de susținut trei copii — deodată — la școală și să mai hrănești încă 6 acasă! Trebuie să subliniem că în această privință, Mihai Chira, a dovedit nu numai eroism deosebit, ci și o destoinicie rară: nu e mare lucru să câștigi cele trebuincioase din două biete brațe, pricepute numai la lucrarea lemnului! Și totuși a făcut-o. Cunoșcător a mai multor limbi, printre care și al celor slave, Mihai Chira, văzând că în țara sa nu-și poate câștiga cele trebuin-

cioase, a plecat ca altă dată, flăcău fără grijă, în Jugoslavia, de unde în schimbul priceperii sale a venit întotdeauna cu bani buni, pe care i-a cheltuit aici... așteptând să-i fie reclasată invaliditatea și să obțină o slujbă ce nu mai venea!

... Cine ar putea descifra frământările și luptele ce s'au dat în sufletul — desigur — chinat și frânt, deoparte la bucuria pentru flăcăii săi și de alta, în durerea de a nu-și găsi rostul în țara sa, — a lui Mihai Chira?

Am schițat, fragmentar, viața lui Mihai Chira, care cu cumințenia și bunul simț românesc, ne-a povestit-o modest și parcă sfios, că trebuie să ne desvăluie tainele sale. O viață eroică și trăită din plin, — gata să uite totul și să pornească dela început, oricând, pentru țară și neam, — așa cum se cuvine unui urmaș al marelui familie de moși, luptători în legiunile lui Avram Iancu... — Nu i-am povestit viața așa scurt și telegrafic, cum o pretind zilele de azi, străbătute de vești contradictorii, de vești menite să amăgească, — în desarta speranță că de pe urma reportajului nostru situația lui se va îndrepta. Nu. Ci pentru că viața lui Mihai Chira, constituie o înaltă pildă de patriotism, un frumos exemplu de inițiativă și putere de voință, — care trecând peste piedicile și greutatea întâmpinate, și-a făcut pe deplin datoria — mai mult chiar decât datoria — față de neam și țasă, atât pe front, cât și acasă!...

Simion Măceș.

Indrumări agricole

Stârpirea buruienilor

În vara trecută, trecând pe lângă un lan de ovăs, am căutat să număr, câte semințe poate produce un fir de pălămidă, și am găsit, că fiecare fir avea 50—120 măciulii și în fiecare măciulie erau 40—130 semințe. Scotind media, reieșia, că un singur fir de pălămidă produce peste 7000 de semințe. Și în lanul acela erau mii și mii de fire, a căror sămânță — fiind ușoară și cu fulgi — vântul o duce jucându-se pe holdele învecinate.

Fiecare fir de pălămidă însă, stoarce hrana, cu care ar putea să crească și să producă 4—5 fire de grâu sau ovăs. Adușăm la aceasta și mizeria cauzată de înțepături atât omului la legat și treerat, cât și animalului, când se culcă, sau mănâncă paie.

Dar pălămidă e numai una dintre multele buruieni, cari degredeză năucă omului. Iată de ce art. 15 din legea agriculturii dispune, ca fiecare cultivator de pământ să-și curețe de buruieni sămânăturile, grădinile, livezile, pășunile, curțile, locurile virane și drumurile. Și iată pentru ce, aceeași lege preve-

de de pedepsirea celor ce nesocotesc acest ordin.

Nu e de ajuns să cureți pălămide numai primăvara, și mai ales nu în acest an, când ea a odrăslit din nou. De aceea stăruim pe lângă agricultorii, să-și cerceteze lanurile de spicoase zilele acestea, când pălămida, fie neculeasă, fie crescută din nou, începe să înflore și să distrugă. Datoric au și organele comunale și în special comitetele agricole, să ia grabnice măsuri de curățire, pe cheltuielile celui ce n'ar înțelege să facă singur aceasta, dacă pălămida sau altă buruienă, cum sunt spinii, cucuta, bozurile etc. i-au copleșit holdele.

Făcând această distrugere a buruienilor, luând măsuri energice pentru facerea șanțurilor depe lângă drumuri, atât în hotar, cât și în comune, mai ducând câte un car de pietriș și nisip pe cărările de picioare de pe lângă casele noastre vor prezenta aspectul de civilizație, la care trebuie să ținem cu toții, nu numai pentru că e frumos, ci și pentru că e sănătos și salutar.

Inspectoratul Agricol al ținutului Timiș.

FRÂNGURELE

Destinul popoarelor pretinde, a multe pagini ale istoriei să fie scrise cu sânge.

Cercetează faptele celui ce-ți dă sfaturi, ca să poți cântări valoarea poveștelor sale.

Lungă fiind calea dreptății, cei o obosesc curând aleg calea cea mai scurtă.

Omul zgomotos nu urmează să fie ponderos.

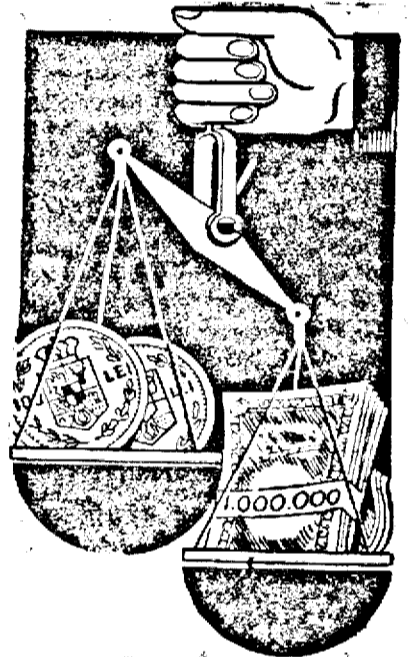
Politica Statului e mai atastă bănelui obșteșc, decât cea a individului.

Cel ce n'are auz să nu se încumete a indica tactul pentru executarea tonurilor.

Vocea de stentor înseamnă curaj, câte odată însă strigă omul și de frică.

Devalvându-se vorbăria, ea nu mai cotează la bursa vremurilor celor noui.

A. M.

Nu cântăriți prea mult...

pentru 200 lei cari vă pot aduce milioane la tragerile dela 15 și 18 Iunie ale Loteriei de Stat.

Din fondurile Loteriei de Stat se întrețin cele mai noi și mai moderne spitale din România. Participarea la Loteria de Stat devine astfel și o operă de binefacere.

Profitați de ocazie!

PARDISIURI, DE DAME

dien cauza sezonului înaintat CU PREFURI EXTREM DE REDUSE, iar PARDISIURI RAMASE DIN ANUL TRECUT DELA 600 LEI IN SUS, la firma

"FREGOLI" CASA DE HAINE

Timișoara IV, Bulevardul Bertelot No. 14 (Vis-a-vis de Școala „Notre Dame”)

Respectarea hotarelor e asigurată prin plata contribuției naționale.

Mica publicitate

APARE IN FIECARE ZI ■ MINIMUM 10 CUVINTE

Anunțurile în chenar sau cu clișeu, tariful dublu. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu

Anunțurile la mica publicitate se plătesc imediat, când se predau spre publicare.

FOLOSITI MICA PUBLICITATE A ZIARULUI „D A C I A”

Contabil află imediat angajare la Cooperativa Funcționarilor Publici, Timișoara (vis-a-vis de Prefectură).

Pentru scurt timp astrografa **FLORENCE**, vă spune numele, trecut, prezentul și viitorul. Pentru convingere lei 7. IV, Str. Brătianu Nr. 37.

La Carmen Sylva, Pensiunea „Ledur”, confort de primul rang, dau pensiune completă cu 300 lei pe zi, de persoană. Bucătărie românească și bănească. Masa de trei ori pe zi. La dejun trei feluri, la prânz patru feluri și seara trei feluri. Doritorii a se adresa la telefon: 27-50.

Vilă frumoasă, tot confortul, de închiriat pe 1 August 1940, chiria lunară 4500 Lei. Strada Cluj 9, Timișoara III. Informații: Ionel Bontos, Capitol.

Vilă familiară cu etaj, 4 camere și dependințe, în Blascovici V, Str. Geml 26, se închiriază de la 1 August 1940. Informații: avocat Metea, Circ. II, Str. Oltul 41, telefon 30-16.

De vânzare vila prof. Stinghe, compusă din 5 camere, dependințe, curte, grădina cu pomi, etc. Splaiul Tudor Vladimirescu 5. (În dosul catedralei ort. rom. din Cetate). Informații: căp. dr. C. Popescu, I, Str. Mercy 9 Telefon 29-06.

Aur zdrobit, bijuterii antice uzate, inele cu briliante, bilete dela Case de amanet și argint
CUMPARA PENTRU BANI GATA
„Ora fixă”
Circ. IV., Str. Ion Brătianu 31.

Predau lecții limbii străine, metodă practică, succes garantat, conversație. Adresați-vă: Strada Oltul, No. 41. Etaj I. Apartamentul 4, zilnic între orele 13—15.

Aviz important.

Onor. public este rugat a remarca noua adresă a Salonului de modă

KRACHTUS

mutat în Cetate, strada Eugen de Savoya No. 11, colț cu strada Alexandri, unde se execută în mod precis și prompt cele mai moderne costume, mantouri, paltoane, pardesiuri și rochițe.

Intreprindere industrială caută pentru angajare imediată tânăr, etnic român, dispus de serviciul militar, cu caligrafie frumoasă, cunoscând în grai și scris limba germană. Oferte cu copii după certificatele ocupațiilor anterioare se vor da la administrația ziarului, sub chiffre: „Contabil ajutor”.

Ondulațiuni permanente fără apă și fără electricitate. „Record permanent” garantat 8 luni, la **COAFORUL VĂROR!** Timișoara IV, Bul. Berthelot No. 5. Fie recordul în ondulațiuni permanente; părul rămâne absolut natural.

Ploșnițele cu ouale se distruge cu garanție în locuință și mobile prin gazificare. Ing. Bernstein, I, Str. Paul Chinezul 3. Tel. 31-47.

Dactilografa căutăm ca ajutoare. Românește, nemțește, ungurește. A se prezenta la Asociațiunea proprietarilor de case, I, Str. Palanca 1, înainte de masă.

De închiriat o cameră mare, bucatărie, cameră de alimente și șopron de lemne. Tot aci una cameră mică cu șopron de lemne. IV., Str. Mihnea Vodă 24.

De închiriat apartament elegant la parter: 2 camere, baie, bucatărie, dependințe și terasă în grădina.

La etaj: garsonieră modernă, 1 cameră, baie, tot confortul. I, Str. Semenicul 4.

Comisionarii

ORIENT-BOY

vă servesc rapid, conștiincios și garantat.
Telefon 17-99.

Timișoara I, Str. Griselini Nr. 1.
Provinciailii se pot adresa acestui birou cu orice comisoane de aranjat în Timișoara.

De închiriat două camere cu bucatărie, complet renovate, în Fabric, Str. Ion Creangă Nr. 30. Informații telefon 29-03.

Locuință modernă, în vilă, compusă din 1 cameră, baie, bucatărie, antreu etc., de închiriat pentru 1 Iulie. Informații între 11—1 și 3—5. III., Str. Domnița Bălașa Nr. 4.

ANTICAR

Timișoara I, Strada Alba Iulia 5.

„Arta”

Obiecte prețioase, bijuterii, mobile antice, cărți și timbre
CUMPARĂM ȘI VINDEM.

AUR ZDROBIT ȘI ARGINT

bijuterii, briliante și diamante, bilete dela Case de amanet
Cumpără pentru bani gata

OROLOGIE

Str. Brătianu No. 45, lângă gara Iosefin.

Salon **MARGARETA REDLINGER** Timișoara I, **PIAȚA LIBERTĂȚII** No. 2. Învățați croiala, perfect, în 3 luni.

Vizitați Restaurantul Central vis-a-vis de roșta Centrală unde se servește bine și estin. Local familiar.

Mare asortiment de ceasornice și bijuterii.

CUMPAR

aur zdrobit, bijuterii, cu briliante și antice, precum și bilete dela Case de amanet.

Firma **UTVINEANT**

Timișoara I, Strada Eminescu No. 2.

SPORT

Cum învățăm să alergăm

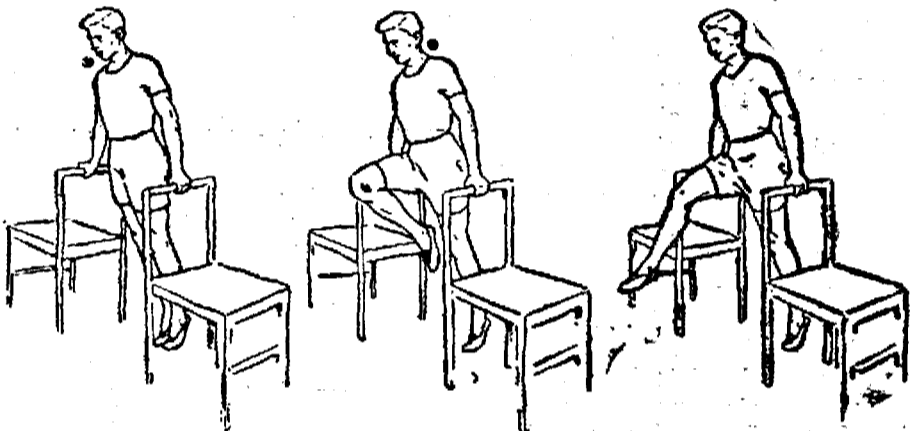
Am insistat deseori asupra cerinței, că un atlet înainte de a începe seria antrenamentelor speciale în vederea concursurilor, trebuie să-și pregătească corpul pentru eforturile puțin obicinuite și la cari va fi supus în vederea realizării unor performanțe acceptabile.

Trebuie deci să aibe la activ o perioadă de gimnastică pregătitoare și câteva ședințe de alergări pe teren variat, combinate cu marșuri, prin care să-și fi câștigat suplețea, tenacitatea, elasticitate și în general toate calitățile și resursele cari îl fac capabil să se supună rigorilor unor antrenamente speciale și dificultăților concursurilor, uneori istovitoare.

În consecință tânărul, care nu a luat parte la antrenamentele preliminare din timpul iernii și primăverii, va fi tratat ca un începător, neglijându-se în mare parte acele exerciții cari extenuiază un corp nepregătit și va fi supus la antrenamente mai ușoare, cari vor cuprinde ședințe de gimnastică cari îmbrățișează exercițiile pentru asimilarea stilului, marșuri ușoare (mersul athletic) și alergări dozate lent și cu o gradație precăută.

Pentru a utiliza totuși ambiția caracteristică tuturor începătorilor, și pentru a câștiga ceva din timp (lucru care nu este absolut necesar) tinerii mai bine desvoltați vor putea începe școala alergării.

Un sistem foarte uzitat, pentru a putea însuși relativ ușor stilul alergării, este acela practicat cu ajutorul a două scaune de care se reazăm atletul, putând să-și concentreze toată atențiunea asupra mișcărilor picioarelor. (La nevoie se pot folosi și paralelele, cari asigură o suficientă stabilitate, sau chiar umerii a doi colegi.)

Execițiul acesta cuprinde trei mișcări principale și anume: 1. Ridicarea în vârful degetelor piciorului de sprijin. 2. Ridicarea genunchiului piciorului oscilant cât mai sus. Corpul se înclină înainte, iar piciorul de sprijin este bine întins. (Greutatea corpului să nu fie sprijinită în mâni), și 3. Avântarea înainte-sus a gambei piciorului oscilant.

Execițiul va fi repetat alternativ cu ambele picioare și servește pentru a imprimă în obicinuința alergătorului mișcările picioarelor în așa măsură încât acestea să-i devină o a doua natură. În acelaș timp mușchii cei mai intens întrebuințați în timpul alergării, ca mușchii soldurilor, și ai coapselor, adevăratii „ridică”, se întăresc și se obicinuesc cu efortul.

Concomitent cu aceasta disciplinare a membrilor inferioare va trebui să dăm o atențiune convenită și activității brațelor. Acțiunea corectă a brațelor, adevărată mișcare lor cu coatele apropiate de corp și într'un unghi de circa 90 grade, se va exersa stând pe vârful picioarelor sau alergând pe loc. Este recomandabil că fiecare atlet căruia i s'au explicat, și care a înțeles, fazele mișcării brațelor, să repete cu insistență aceste mișcări în fața unei oglinzi, chiar acasă, în cadrele gimnasticei cotidiene de care nu se poate lipsi nici un om civilizat. Prin gimnastica în fața oglinzii se poate exercita un control foarte eficace și util.

Tot de școala alergării se țin și exercițiile de gimnastică de specializare, cari trebuiesc repetate în permanență în cadrele exercițiilor de încălzire și inviorare, cari de altfel fac parte integrantă din seria mișcărilor cari stau la baza stilului bun.

Pentru a putea mai ușor asimila stilul modern al alergării cu pasul întins, vom repeta în fiecare zi, pe teren în cadrele antrenamentului, sau chiar peste zi, în timpul plimbării, acest stil, însă în mers. Vom parcurge deci zilnic o distanță de câteva sute de metri într'un mers care se aseamănă perfect, în faze și mișcări, cu stilul care este abordat în timpul alergării, în partea ei propriu zisă, adevărată în perioada care urmează la vreo 20—40 metri după start, când alergătorul a ajuns în viteză maximă.

În acest fel vom fi în situație de a antrena simultan ambele stiluri necesare unei bune comportări.

E recomandabil ca ședințele de antrenament să cuprindă, pe lângă gimnastică și următoarele exerciții speciale: 1. Mersul în stilul alergării moderne, 2. Startul și alergarea în stilul clasic și 3. Alergarea în stilul modern.

CAPITOL

HANS ALBERS

favoritul publicului, eroul nenumăratelor succese în cel mai original film al său

O dispariție senzațională

cu: HILDE WEISSNER — CHARLOTTE THIELE

Azi

APOLLO

VISUL UNEI PRINTESE

Cel mai duios subiect, cea mai monumentală înscenare cinematografică în tehnicolor cu:

Shirley Temple Richard Greene Anita Louise

INFORMATIUNI

Calendar

DUMINICA, 16 Iunie

Ortodox: Sf. Pär. Tichon.

Catolic: Sf. Francisc Regis.

Farmacii de serviciu: Circ. I.: Misericordianilor, Str. Sft. Ioan 5; circ. II.: Jahner, Str. Ștefan cel Mare 3; circ. III.: Maria, Str. Carol 4; circ. IV.: Braun, Str. Văcărescu 23.

LUNI, 17 Iunie

Ortodox: † Sfânta Treime.

Catolic: Sf. Avit.

Farmacii de serviciu: Circ. I.: Salvator, Str. Regele Ferdinand; circ. II.: Dr. Kovacs, Str. Dacilor 10; circ. III.: Sarga, Str. C. Brumbescu 1; circ. IV.: Steaua, Piața Drăgălina 4.

MARȚI, 18 Iunie

Ortodox: Sf. Martir Leontie și cei cu el (73).

Catolic: Sf. Marcelian M.

Farmacii de serviciu: Circ. I.: Blumberg, Str. 10 Mai 5; circ. II.: Löw—Meiszner, Str. August — Piața Petru Maior 2; circ. III.: Ștefa, Piața Lahovary 1; circ. IV.: Crăina, Piața Drăgălina 15.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR

Capitol: O disperție senzațională, cu Hans Albers.

Scala: Secretara d-lui ministru, cu Paul Wipiger și Stan și Bran alpinisti.

Corso: „Bătrânul strengar”.

Apollo: Visul unei prințese, cu Shirley Temple și Salvatorul Vestului, cu John Payne.

Atlantid: Ura, sunt tată și Diavolul aeru-

— **REDAȚIONALE, AZI ȘI MAINE ÎN ZIUA SĂRBĂTOAREA SF. RUSALII, MARUL NOSTRU VA APARE MIERCURI DIMINEAȚA LA ORELE OBIȘNUITE.**

— Conferință administrativă. La președinția județului Timiș-Torontal, s'a avut ieri o conferință administrativă, cu președinția d-lui prefect col. Virgil Popovici, la care au luat parte toți președinții de plase din județ. S'au discutat diferite chestiuni curente, precum și necesitatea fondului de 155.000 lei, reținut dela balul prefecturii. După conștință a avut loc o masă comună, cu ocazie d. colonel Virgil Popovici au luat rămas bun dela pretori, mulțumindu-le pentru colaborarea prețioasă care l-au secundat în activitatea desărușată în fruntea județului.

— Noul șef al Comisariatului V de poliție. D. comisar S. Drăgănesc, fost șef al Comisariatului V de poliție din Căminii Mehala.

— Liceul Israelit Timișoara. Examenul de admitere în clasa I-a de băieți se ține în ziua de 17 Iunie orele 8.

— **Cununia a 100 perechi de concubini comuna Vălceni, jud. Timiș-Torontal.** În ziua de 9 Iunie 1940 s'a celebrat în curtea bisericii ortodoxă din această comună cununia a 100 perechi de concubini, cununia fiind oficiată de S. Lorșoș Iulian Bunesco și Ioan Gavrilă. Au fost d. primar Gheorghe Mării d-na, d-na Domnica Ardelean, d-na Maria Gavrilă, d. Alexandru Sofariu d-na, d-na, d. Trăilă Stanciu subnotar cu d-na, d. Gheorghe Muntean însoțitor cu d-na. Cununile de pe capul căsătoritorilor au fost confecționate din strajeri naturale, adunate de elevii și elevele străjeri ai școlii primare, iar cununile făcute de nașe. La sfârșit, S. S. Iulian Bunesco luând cuvântul adresat marea însemnată a acestui eveniment, pentru cei care azi vor fi trecuți în rândurile adevăraților creștini. La această solemnitate a luat parte un numeros public, iar fanfara a cântat „La noi în țară”, nouilor căsătoriti.

— Brutarii sunt obligați să treacă în registrele lor de depozit: cantitățile de drojdie și hamei introduse în brutărie, proveniența lor și cantitățile trecute la fabricație.

— Deschiderea expoziției Liceului de construcții. Azi se deschide expoziția Liceului industrial de construcții civile și edilitare, în localul din piața Spiru Haret (Auto-Club).

— **Aviz pentru târg.** Cel mai apropiat târg de țară pentru Lovrin se va ține în ziua de 25 Iunie 1940. Aducerea a tot felurilor de animale este permisă. Despre animalele prinse la trăsură, dar du-se pe teritoriul târgului, proprietarii trebuie să fie prevăzuți cu bilete de vite. Primăria comunală.

Facem cunoscut pe această cale, rudelor, prietenilor și cunoșcuților că parastasul de 40 de zile, pentru regretatul și în veci neuitatul nostru soț și tată

Silviu Bejan

fost director al Liceului „C. Diaconovici Loga” se ține Duminică 16 Iunie, orele 12 a.m. la catedrala din Fabrică

FAMILIA BEJAN

— Noul prefect al județului Caraș a depus jurământul. D. Căpitan în rezervă, Ioan Blajovan, noul prefect al județului Caraș, a depus ieri jurământul în fața d-lui secretar general dr. Gh. Ciupe și în prezență par. Melentie Șora.

— D. rezident regal dr. Al. Marta s'a întors dela București. Eri s'a întors în localitate Ex. Sa d. rezident regal dr. Al. Marta, care a fost la București, unde a luat parte, în calitate de deputat eparchial, la alegerea episcopului Timișorii și a rezolvat diferite chestiuni curente în legătură cu administrația ținutului.

— D. Emil Petrovici inspector financiar al circumscripției Mureș. D. Emil Petrovici, fostul administrator financiar de indirecte la Timișoara și delegat inspector financiar la Alba Iulia, a fost transferat și numit definitiv inspector financiar al circumscripției Mureș, de care aparțin județele Mureș, Ciuc și Odorhei.

Rezultatul examenelor de bacalaureat la proba scrisă

Timișoara, 16. — Cele 3 comisii de bacalaureat, 99, 100 și 101, și-au încheiat lucrările pentru proba scrisă. Iată cari sunt rezultatele:

În fața comisiei 99, care funcționează pe lângă Liceul C. Diaconovici-Loga, s'au prezentat 96 candidați, dela liceele C. Diaconovici-Loga din Timișoara și Coriolan Brediceanu din Lugoj. La proba scrisă, au trecut toți examenul.

În fața comisiei 100, care funcționează pe lângă Liceul de fete Carmen Sylva, s'au prezentat 92 candidați, provenind dela liceele. Carmen Sylva din Timișoara, Traian Doda din Caransebeș, General Drăgălina din Oravița, precum și dela liceul Israelit din Timișoara. La proba scrisă au trecut 82 și au fost respinși 10 și anume: 5 dela Caransebeș, 3 dela Oravița, 1 dela liceul Israelit și o fată înscrisă prin inspectorat.

În fața comisiei 101, care funcționează pe lângă Liceul German de Stat,

— **Dela Garda Națională a Atelierelelor C. F. R.** Garda Națională F. R. N., dela Atelierele C. F. R. din localitate, și-au ținut ieri ședința săptămânală. A vorbit d. Const. Voichița, membru al gărzii, despre „rostul clasei muncitoare în Gărzile Naționale”, arătând că inițiatorul Gărzilor Naționale este însuși M. S. Regele. După ce mai elogiaza pe d. col. M. Madancovici și scoate în evidență unele pasagii din răspunsul la Mesaj al d-lui deputat Adrian Brudariu, își încheie cuvântarea cu un apel către toți camarazii, chemându-i la muncă pentru binele neamului. D. Const. Tărnănceanu, a vorbit apoi despre „evoluția drumului de fer, în decursul anilor și importanța intensificării rețelei de cale ferată în progresul țării”. D. Ioan Dumitrescu, a citit o poezie de C. Ignătescu „Intâiul tren”, iar d. Silviu Lupas, comandantul Gărzii Naționale C. F. R., a încheiat ședința cu un îndemn la muncă, pentru consolidarea țării.

Institutul Surorilor de Ocrotire și de Caritate Timișoara

INȘIINȚARE

Se aduce la cunoștința doritoarelor de a se înscrie la Institutul Surorilor de Ocrotire și de Caritate din Timișoara cari au îndeplinit vârsta de 18—30 ani și cel puțin 4 clase de liceu teoretic sau echivalent, să-și înainteze cererile timbrate legal până la 15 August a. c., anexând și următoarele acte în original sau copii legalizate:

1. Act de naștere.
  2. Certificat de cetățenie.
  3. Certificat școlar.
  4. Certificat medical eliberat de un medic al Statului.
  5. Certificat de bună purtare eliberat de Primăria unde a domiciliat în ultimul an.
  6. Certificat dela cazierul judiciar.
  7. Consimțământul părinților sau tutorilor legali pentru minore și consimțământul soțului pentru femei căsătorite.
- Candidatele cari nu sunt absolvente de liceu sau școală normală vor fi supuse unui examen de admitere constând din trei probe scrise:
- a) Limba română;
  - b) Geografie;
  - c) Istoria românilor.
- Absolventele institutului sunt funcționarele Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale retribuite fiind cu 3500 lei lunar și cu drepturi la gradați.
- Pentru informații mai detaliate a se adresa direcțiunii: Timișoara III, Str. Dr. V. Babeș No. 16.

Direcțiunea.

s'au prezentat 101 candidați, provenind dela Liceul German de Stat și dela liceele particulare: Banația, Piarștilor și Notre Dame, toate din Timișoara. Au reușit la proba scrisă 93. Restul de 8, au fost respinși.

Eri au început și examenul pentru proba la oral.

Fabrică

Importantă de Încălțăminte

caută meșteri români etnici

cu pregătire tehnică pentru secțiile: Sfecuit, Tălpuit, Ausputz, Finish și Mecanică. Numai meseriași de primul rang, având experiență suficientă și cu răspundere, elemente tinere, sănătoase și cu referințe de prima ordine.

Oferte se vor adresa Agenției T. ATANASIU, Calea Victoriei 40 (Pașajul Majestic Scara D) Etaj II, București.

Radio

RADIO-JURNALE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

14: București și Radio-România. 14.30: Chișinău. 18.45: „Dunărea” (325.4 m.) 20.15: Roma. 20.30: „Dunărea”. 20.45: București și Radio-România. 21.35: Belgrad. 22.15: „Dunărea”. 22.30: Daventry-Colonial.

DUMINICA, 16 Iunie:

9.30: Ora religioasă: I. Ciopote. II. Serviciul religios transmis dela Sf. Patriarhie. 12: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina. 12.03: Orchestra Victor Predescu: voce: Mircea Preotescu. 13.20: Ora; Spectacole; Știri artistice și culturale; Sport. 13.30: Orchestra Grigoraș Dinicu. 14: Radio-jurnal. 14.20: Continuarea concertului Orchestrei Grigoraș Dinicu. 14.35: Ora veselă: Stroe și Vasilache. 14.50: Radiotone; Publicații; Varietăți. 15: Vestii și sfaturi agricole. 15.15: Ora satului. 16.10: Jurnal premilitar. 16.30: Muzică variată (discuri). 17.15: Ora „Muncă și Voce Bună”. 18.15: Ora; Mersul vremii. 18.17: Fanfara Școalei de ofițeri de aviație cond. de Cpt. A. Zlatov: Marșul aviației; Doină basarabeană pentru saxofon și fanfară de Zlatov și Hora de concert de Dinicu, aranjată de Zlatov (solo saxofon: Iacob Chimac); Rapsodia română de Niculescu; Frumoasă e viața în România, pot-puriu de Anghel Midescu. 19: Săptămână. 19.15: Muzică de balet (discuri): Balet din „Isoline” de Messenger; Pizzicatti și Galop din „Suița de bale.” de Fopy. 19.30: Ora națiunii. 20: Sport: Rezultatele sportive. 20.05: Drumuri la mânășiri basarabene, de D. Iov. 20.20: Valsuri vienez (discuri). 20.45: Radio-jurnal (I). 21.05: Teatru: „Burghezul Gentilom” adaptare radiofonică după Moliere; Muzică de Lullu. 22.10: Radio-jurnal (II); Rezultate sportive. 22.30: Muzică de dans (discuri). 23—24: Muzică variată ușoară (discuri).

LUNI, 17 Iunie:

12: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Muzică variată (discuri). 13.20: Ora; Spectacole; Știri artistice și culturale; Sport. 13.30: Orchestra Radio, dirij. Constantin Bobescu. 14: Radio-jurnal. 14.20: Continuarea concertului Orchestrei Radio. 15: Radiotone; Publicații; Varietăți. 19: Ora; Mersul vremii. 19.01: Cronica literară. 19.15: D-ra Maria Dumitrescu (voce): Mândra, mândruța mea de Montia; Pe sub flori mă legănai de Brediceanu; Vai badiță dragi ne-avem de Brediceanu; Randunica de Cavadia; Dor de răzbumare de Cavadia. 19.30: D-ra Getta Strabilevici (pian): Preludiu de Bach-Kempff; Preludiu și fugă în re major de Bach-Busoni; Două studii în do major și do minor de Chopin. 20: Portul Londrei. 20.15: Muzică engleză (discuri). 20.45: Radio-jurnal (I). 21.05: Figuri de compozitori: Smetana și Dvorak. 22.10: Radio-jurnal (II). 22.30: D-ra Nella Maria Dimitriu (voce): Cântec italiene în I-a audiere. 22.50: Quartete germane (discuri). 23.45: Jurnal pentru străinătate.

MARȚI, 18 Iunie:

12: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Muzică variată (discuri). 13: Cântăreți spanioli de muzică ușoară (discuri). 13.20: Ora; Spectacole; Știri artistice și culturale; Sport. 13.30: Orchestra Victor Predescu: voce: Ion Luican. 14: Radio-jurnal. 14.20: Continuarea concertului Orchestrei Victor Predescu, 15: Radiotone; Publicații; Varietăți. 19: Ora; Mersul vremii. 19.01: Cronica medicală. 19.16: Muzică de cameră: Al. Rădulescu (violă) și Th. Rogalski (pian). 19.50: Radio-jurnal în limba maghiară. 20: Roma nouă de prof. N. I. Herescu. 20.20: D-na Evantia Costinescu (voce) acomp. de Orchestra Radio, dirij. de Th. Rogalski. 20.45: Radio-jurnal (I). 21.05: Orchestra simfonică Radio, dirij. de Th. Rogalski: Concert „Beethoven în do major”. 22.10: Radio-jurnal (II); Sport. 22.40: Concert de pian, Iosif Prunner: Muzică de Chopin. 23.10: Quartet francez (discuri). 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

ULTIMA ORA

Consiliul de miniștri francez s'a reunit

TOURS, 16. (Rador.) — REUTER: SE ANUNȚĂ, CĂ CONSILIUL DE MINIȘTRI FRANCEZ S'A REUNIT SAMBATĂ DUPĂ AMIAZĂ, ÎNAINTE DE ȘEDINȚĂ, D. REYNAUD A AVUT O CONȘFĂTUIRE CU GENERALUL WEYGAND. NU SE ȘTIE DACĂ RĂSPUNSUL PREȘEDINTELUI ROOSEVELT LA APELUL D-LUI REYNAUD A FOST PRIMIT PÂNĂ ACUM.

Cancelarul Hitler a vorbit ziaristului american Wiegand

(Continuare din pag. 1)

ții practice. Par a exista în această chestiune păreri pline de fantezie.

Am încercat să sondez pe Führer în privința părerii sale față de vânzările americane de material de războiu.

DESPRE „COLOANA A 5-A”

La întrebarea mea privitoare la coloana a cincea, cancelarul Hitler a declarat pe un ton sarcastic:

Nu pot să-mi imaginez prin așa numita coloană a 5-a, absolut nimic, deoarece această coloană nu există decât în creierul unor fanțaiști, sau ca o fantomă sperietoare inventată de o propagandă fără conștiință.

Atunci când guvernele incapabile aduc popoarele lor în războiu, iar apoi suferă o prăbușire lamentabilă, este explicabil că preferă să arunce vina asupra altora. Scopul principal al acestei parole este de a crea o noțiune formală pentru opoziția firească, care există în toate țările. Această opoziție, nu are nimic a face cu Germania.

Mai de grabă contrariu. Este vorba fie de naționaliști radicali, fie de comuniști internaționali, fie de pacifiști, fie de alți adversari ai războiului. Numai pentru că acești oameni politici nu reușesc să domine propria lor opoziție, pe căi drepte, acuză aceste elemente de trădare.

Adversarii noștri vor pierde acest războiu, nu pentru că au o coloană a 5-a, ci pentru că au oameni politici corupți, lipsiți de scrupule, sau cu un spirit mărginit. Ei îl vor pierde, pentru că organizația lor militară este proastă iar conducerea lor a războiului este cu adevărat lamentabilă.

GERMANIA

VA CĂȘTIGA RĂZBOIUL

Cancelarul Hitler a subliniat în repetate rânduri că Anglia a fost aceea care a declarat Germaniei războiul și anume, sub pretexte cele mai ridicole și stupide. El a adăugat: Germania va câștiga acest războiu, deoarece poporul german știe că luptă pentru o cauză dreaptă. Deoarece organizarea și conducerea militară germană este superioară, deoarece avem armata cea mai bună și armamentul cel mai bun.

Era aproape de neînchipuit — adaugă Wiegand — că mă aflu în fața roului Napoleon al Europei, în măsura în care era vorba de conducerea Statului și a războiului, iar acest om era îmbrăcat mai simplu ca unii din suita sa fără a purta epoleți sau grade, ci numai „Crucea de fier” și insigna partidului și că acest om îndreaptă spre căi noi mersul istoriei și soarta Europei. L-am întrebat dacă este intenția sa de a nimici imperiul britanic. El mi-a răspuns:

PROBLEMA COLONIILOR

Nu a fost niciodată intenția sau țelul meu de a nimici imperiul britanic. El a declarat

apoi hotărât: „Dimpotrivă, încă înainte de izbucnirea războiului, am supus guvernului englez propuneri în care am mers atât de departe, încât am oferit Marelui Britanii ajutorul Reichului pentru existența imperiului. Oferta a fost respinsă cu dispreț. Nu cerusem Angliei altceva, decât ca Germania să fie privită și tratată ca egal îndreptățită, ca Anglia să apere coasta germană, în cazul când Germania ar fi fost implicată într'un războiu și în sfârșit, să mi se înapoieze coloniile germane. Și le voi obține. S'a declarat și s'a scris la Londra, în mod public, că naționalismul trebuie să fie nimicit, că Germania trebuie îmbucătățită complet, desarmată și redusă la neputință. Niciodată nu am exprimat țeluri sau intenții asemănătoare față de Anglia.

Când Anglia a pierdut bătălie după bătălie, oamenii aflați la putere în Anglia au implorat America cu lacrimi în ochi. Dacă însă un ministru britanic declară, de pildă, că granița engleză se află pe Rhin, aceasta este tot atât de stupidă, pe cât este de insuportabil, arogant și pretentios. Nu ar putea fi mai stupid, dacă a-și voi să declară că granița Germaniei se află pe Mississippi, pe fluviul Amazon, sau pe fluviul Galben. De altfel, vom clarifica acum chestiunea graniței pe Rhin, în mod definitiv, astfel încât sperăm că în viitor, nici primii miniștri britanici nu vor mai avea de suferit de asemenea greșeli geografice.

PACEA VIITOARE

Am întrebat pe Führer, dacă nu vrea să comunice în scurte cuvinte, felul cum întrevede pacea viitoare. El nu s'a arătat dispus să expună mai de aproape această temă, ci a declarat numai: Ţelul german constă, la drept vorbind, numai în stabilirea păcii. Nu Germania este aceea care a declarat războiul Franței și Angliei, ci Anglia și Franța au început războiul împotriva Germaniei, sub pretexte ridicole. Principiul de bază al acestei păci va fi totdeauna recunoașterea că nu poate exista o stare adevărată de pace, fără a se ține seama de necesitățile de viață ale marilor popoare și că numai o minte mărginită își poate închipui că un super-Versailles, ar fi mai bun decât Versailles. Consider drept cel mai de seamă țel al păcii, înlăturarea clicilor internaționale care trăiesc din atârțarea popoarelor, sau care vor să ascundă sau să repare prin războie propria lor incapacitate politică sau economică. Îmi dau seama că acest țel nu poate fi atins numai prin tratate, ci prin biruința rațiunii popoarelor. În această rațiune cred însă mai mult, decât în strigătele isterice și toate încercările de a prosti, cu toată propaganda de fabule și grozăvii, cu toată coloana 5-a și a călugărițelor sărind cu parașutele, etc. Iar dacă înfrângerea militară a Angliei și Franței va ajuta rațiunii să biruie și acolo, atunci față de viitorul îndepărtat al lumii, sacrificiile acestui războiu nu vor fi fost atât de zadarnice pe cât au putut să apară în primul moment.

COMUNICATE

FRANCEZ

Tours, 16. (Rador.) — Comunicatul oficial francez din dimineața zilei de 15 Iunie anunță:

În Normandia, lupta continuă în regiunea de la Vest de Louviers și Evreux. În regiunea Parisului, armatele noastre au executat în cea mai mare ordine mișcarea hotărâtă de înaltul comandament. În Champagne, inamicul și-a accentuat presiunea în direcția Troyes—St. Dizier, unde se desfășoară lupte violente. În Alsacia și Lorena se produc violente bombardamente, pe front și asupra liniilor noastre de comunicație.

GERMAN

Berlin, 16 (Rador.) — Cartierul general al Führerului. Înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

Urmărirea inamicului între Sena inferioară și Meusa continuă pretutindeni. Descumpunerea armatelor franceze bătute își urmează cursul. În mai multe puncte, formațiunile inamice, intervenite în ultimele zile, sunt alcătuite din resturi ale diviziilor înfrânte și din trupe de rezervă adunate în grabă. De la 5 Iunie și până acum au fost numărați peste 200.000 de prizonieri. Prada de războiu nu poate fi încă evaluată. Ţărisul a fost ocupat eri fără luptă. Drapelul german fălăie pe palatul dela Versailles, unde în 1919 a fost semnată păcșinea Germaniei. La Sud de Argonne, inamicul a fost aruncat spre Sud-Est și abătut din direcția în care era plănuită retragerea sa.

În ziua de 14 Iunie, formațiunile aeriene germane au dat un mare atac pe frontul din Sarre și împotriva liniei Maginot. Mai multe fortificații, poziții de artilerie și infanterie și coloane de trupe au fost bombardate toată ziua. Formațiunile armatei, sprijinite de importante forțe de artilerie, au pătruns în regiunea liniei Maginot și au cucerit numeroase fortificații. Puternicul fort blindat dela Saaralben a fost distrus.

În regiunea Metz—Belfort au fost făcute raiduri contra concentrărilor de trupe și contra deplasărilor de trupe pe șosele și pe calea ferată. Au fost distruse numeroase trenuri și multe linii ferate sunt întrerupte.

Aviația germană a atacat cu succes și în restul Franței, câmpurile de aviație, căile ferate mai importante și trupele în retragere.

Noaptea trecută, inamicul a făcut raidurile sale obișnuite pe deasupra regiunilor din vestul Germaniei, aruncând din nou la întâmplare bombe contra obiectivelor nemilitare. Pierderile aerie-

ne totale ale inamicului pe ziua de 15 Iunie sunt 43 de avioane, față de 5 avioane germane pierdute. Pe ziua de 13 Iunie inamicul pierduse 29 de avioane.

În regiunea Narvik am luat zilele acestea fără luptă Harstad și Tromsø. Tașamentul pornit la 2 Iunie din regiunea Fauske spre Nord a făcut joncțiune cu grupul dela Narvik.

ITALIA

Roma, 16. (Rador.) — Marele comandament al forțelor italiene comunică: Pe frontul Alpilor am perfectat dispozitivul prevăzut, ocupând unele calități dincolo de frontieră. Tentative inamice de a împiedeca acțiunea noastră au fost respinse și mai mulți prizonieri au fost luați.

În zorii zilei de 13 Iunie, unitățile noastre marine s'au întâlnit cu o flotă navală dușmană, alcătuită din corăbii și torpiloare. A urmat o luptă în timpul căreia a intrat în acțiune artileria de coastă a marinei.

Torpilorul „Calafatimi” a torpilotat două mari distrugătoare, scufundându-le unul din ele. Localități pe Riviera Liguriana au fost atinse de tirul nostru de războiu inamic. Se înregistrează mulți morți și răniți printre populația civilă. Aviația italiană cu toate condițiile atmosferice a efectuat un bombardament eficient împotriva instalațiilor militare ale Maltei și a efectuat recunoașteri deasupra bazelor aeriene. Un submarin inamic a fost scuturat de către un hidroavion.

Inamicul a reînnoit atacurile sale numeroase elemente blindate, împotriva posturilor noastre dela granița estică.

Atacurile au fost respinse. Recunoașterea acțiunii noastre cu mijloacele și cu aruncătoarele de bombe dela mică înălțime, a dat rezultate foarte bune. Acțiunea de recunoaștere continuă a fost intensă asupra teritoriului tunisian.

În Africa Orientală Italiană, au fost efectuate afară de recunoașteri, acțiuni în valuri asupra bazei aeriene de la Aden, atingând obiectivele dorind un avion de vânătoare inamic. Unul din aparatele noastre nu s'a înapoiat.

În cursul d. a. am bombardat succesiv baza aeriană dela Wajir, distrugându-se avioane pe teren și avariind instalațiile.

Toate aparatele noastre s'au înapoiat în d. a. de 12 Iunie și în noaptea de 12 Iunie englezii au bombardat satul bueins și aerodromul Assab, fără să aibă voca pagube. Aviația inamică a încercat să efectueze incursiuni nocturne deasupra orașelor din Italia centrală și de Nord. Amănunte vor fi date ulterior.

Germanii au deslăntuit atacul împotriva liniei Maginot

Roma, 16 (Rador.) — Trimisul special al agenției Stefani din Bale (Basel) transmite: Fără a pierde timp cu celebrarea victoriei la Paris, Führerul Hitler a deslăntuit atacuri împotriva liniei Maginot. Toată noaptea, artileria grea germană a bombardat violent această linie până la frontiera Elveției. În zori, artileria grea din Sarre și-a îndesit focurile și a intensificat acțiunea. După două ore de foc, cerul s'a acoperit de avioane germane, care au deslăntuit un bombar-

dament extrem de violent. Situația cecilor a devenit atât de gravă, încât unele ziare elvețiene de limba franceză cred că, dacă linia Maginot se va prăbuși, Franța va fi nevoită să accepte pacea impusă de învingători.

„Journal de Geneve” anunță de asemenea răspunsul său din Paris, că în răspunsul american, guvernul nostru s'ar putea să ia chiar astăzi hotărârea cea mai mare importanță.